

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Εαρινό Εξάμηνο 2019-2020

Πίνακας περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	5
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	7
ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	11
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	13
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	16
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	19
Π1: ΠΡΩΤΗ ΈΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	20
Π2: ΔΕΥΤΕΡΗ ΈΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	31
Π3: ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	44
Π4: ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	53
Π5: ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	60
Π6: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΟΔΙΠ	89

Εισαγωγή

Όπως όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στην Ελλάδα και διεθνώς, το Πανεπιστήμιο Πατρών βρέθηκε αντιμέτωπο με τη μεγαλύτερη απειλή για την εκπαίδευση των φοιτητών του στα 55 χρόνια λειτουργίας του, με τη διακοπή της λειτουργίας του και τα περιοριστικά μέτρα λόγω της πανδημίας. Το Ίδρυμα, αντιμετώπισε αυτή τη πρόκληση με επιτυχία και με πρωτοφανή κινητοποίηση του συνόλου της πανεπιστημιακής κοινότητας, αποκατέστησε πολύ γρήγορα τη λειτουργία του, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα να διασφαλιστεί η συνέχιση της εκπαίδευσης των φοιτητών και η ολοκλήρωση του εξαμήνου, κάτω από πολύ δυσμενείς και αντίξοες συνθήκες.

Η Έκθεση αυτή, αν και υποβάλλεται από την αρμόδια Επιτροπή στο πλαίσιο του απολογισμού της προς τη Σύγκλητο, αφού η θητεία της λήγει στις 31.08.2020, αντικατοπτρίζει τις προσπάθειες των μελών του διδακτικού προσωπικού, των φοιτητών, των στελεχών διοίκησης και υποστήριξης. Στην Έκθεση πέραν όλων των υλικών που αποτυπώνουν τις δραστηριότητες για τη μετάπτωση της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε εξ αποστάσεως μορφή, και τα οποία παρατίθενται σε Παραρτήματα, διατυπώνονται και προτάσεις για τη βελτίωση του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε περίπτωση που οι συνθήκες το καταστήσουν και πάλι αναγκαίο.

Θέματα Λειτουργίας της Επιτροπής

Το Πανεπιστήμιο Πατρών ήταν το πρώτο ΑΕΙ που τέθηκε σε αναστολή λειτουργίας με Απόφαση της ΥΠΑΙΘ (ΦΕΚ Β725/08-03-2020), λόγω της διαπίστωσης κρουσμάτων στην ευρύτερη περιοχή. Μετά την αναστολή λειτουργίας, ξεκίνησαν οι πρώτες ενέργειες προετοιμασίας για το ενδεχόμενο μετάπτωσης της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Ιδρύματος σε διαφορετικό τρόπο προσφοράς των μαθημάτων εν αναμονή και των σχετικών αποφάσεων της Πολιτείας. Την Πέμπτη 11.03.2020 δημοσιεύτηκε η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, στο άρθρο 12 της οποίας καθορίστηκε ότι «η εκπαιδευτική διαδικασία στο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών α' και β' κύκλου των ΑΕΙ δύναται να διενεργείται με μεθόδους και μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης». Την ίδια ημέρα αποφασίστηκε η συγκρότηση της Επιτροπής με Πράξη της Πρυτάνεως, η οποία και δημοσιεύτηκε στις 16/3 (ΑΔΑ: ΨΨ4Ζ469Β7Θ-0ΩΙ).

Πρόεδρος της Επιτροπής ορίστηκε ο Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων καθηγητής Ν. Καραμάνος και μέλη οι:

1. Σταύρος Κουμπιάς, Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος ΗΜ&ΤΥ
2. Ευστράτιος Γαλλόπουλος, Καθηγητής Πρόεδρος Τμήματος ΜΗΥΠ
3. Βασίλειος Κόμης, Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, Κοσμήτορας ΣΑΚΕ
4. Νικόλαος Αβούρης, Καθηγητής ΗΜ&ΤΥ, Συντονιστής Κέντρου Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Πολυμέσων
5. Αθανάσιος Καραλής, Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, Συντονιστής Γραφείου Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης
6. Μιχαήλ Ξένος, Καθηγητής Τμήματος ΜΗΥΠ, μέλος ΔΣ του Κέντρου Διά Βίου Μάθησης
7. Θεόδωρος Σερεμέτης, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης
8. Χρήστος Βαλής, Τεχνικό Προσωπικό της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης
9. Ιωάννης Αντωνόπουλος, Προσωπικό του Τμήματος Δικτύων Δεδομένων Φωνής της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης
10. Βασίλειος Γιαννακόπουλος, Προσωπικό του Τμήματος Δικτύων Δεδομένων Φωνής της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης

Η Επιτροπή για την Εκπαιδευτική Λειτουργία του Πανεπιστημίου στις Συνθήκες της Επιδημίας Covid-19 (εφεξής: Επιτροπή), είχε ως έργο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική Πράξη Πρυτάνεως:

την αντιμετώπιση των συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 στην εκπαιδευτική λειτουργία και τη συνέχιση της ομαλής πορείας της εκπαίδευσης των φοιτητών σε όλα τα προγράμματα σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου

του Πανεπιστημίου Πατρών με βάση συγκεκριμένο οδικό χάρτη και η εκπόνηση συγκεκριμένων σχεδίων για τη μερική μετάπτωση της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η Επιτροπή συνήλθε στην πρώτη της συνεδρίαση την Παρασκευή 13.03.2020 (ώρα: 12.00) και εκπόνησε τον οδικό χάρτη και τα σχέδια για τη μετάπτωση της λειτουργίας σε σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Μέχρι και την τελευταία εβδομάδα της εξεταστικής περιόδου η Επιτροπή συνεδρίασε συνολικά 23 φορές, ενώ κατά διαστήματα δημοσίευε ανακοινώσεις για την ενημέρωση της κοινότητας του Ιδρύματος (όλες οι ανακοινώσεις της Επιτροπής παρατίθενται στο Παράρτημα Π5).

Καθόλη τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου, πολλά μέλη της κοινότητας συνέδραμαν το έργο της Επιτροπής (Κοσμήτορες, Πρόεδροι Τμημάτων, μέλη Επιτροπών Τμημάτων, μέλη του διδακτικού προσωπικού, στελέχη του διοικητικού προσωπικού, εκπρόσωποι φοιτητών), όπως και η ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου που έχει τη θεσμική αρμοδιότητα για την τήρηση των διαδικασιών του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας. Καθοριστική ήταν η συμβολή του κ. Ιωάννη Τσάκωνα Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (για τη δημιουργία ενημερωτικού υλικού και τη συγκέντρωση εκπαιδευτικών υλικών κατά την πρώτη φάση της μετάπτωσης) και του κ. Γεωργίου Λεκατσά, Προϊσταμένου του Τμήματος Δικτύων Δεδομένων Φωνής (για τη δημιουργία του χώρου εξετάσεων exams.eclass.upatras.gr).

Η επιτροπή υπέβαλλε σε τακτά χρονικά διαστήματα Εκθέσεις προς τη Σύγκλητο για την έγκριση των λύσεων που είχαν αναληφθεί ή προτεινόνταν και υλοποιούσε τις κατευθύνσεις και τις αποφάσεις της Συγκλήτου για όλα τα μείζονα ζητήματα της μετάπτωσης, ενώ με ανακοινώσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα ενημέρωνε το σύνολο της κοινότητας για την πορεία του εγχειρήματος (βλ. Παράρτημα Π5).

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Ήδη από την πρώτη ανακοίνωση προς την κοινότητα, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι τεχνικές λύσεις που προτείνονταν για τη συνέχιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ήταν έκτακτες, σε καμιά περίπτωση δεν συνιστούσαν ολοκληρωμένο σύστημα εξ αποστάσεως σπουδών και πολύ περισσότερο δεν προορίζονταν να αντικαταστήσουν τον τρόπο εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών. Ο όρος «εξ αποστάσεως εκπαίδευση» χρησιμοποιήθηκε απλώς και μόνον για να παραπέμπει σε αυτές τις έκτακτες λύσεις, όπως άλλωστε συνέβη σε όλα τα ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Οι προτεινόμενες λύσεις είναι ειδικού σκοπού, προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερως έκτακτες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί μετά τα μέτρα αναστολής λειτουργίας και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν σε όλους τους τομείς του δημοσίου βίου και προκρίθηκαν με γνώμονα την ελαχιστοποίηση των συνεπειών της κρίσης στο φοιτητικό πληθυσμό του Ιδρύματος. Προφανώς, δεν πρόκειται για εφαρμογή ενός νέου μοντέλου εκπαίδευσης, αλλά για έκτακτες ρυθμίσεις που στοχεύουν στο δραστικό περιορισμό των δυσάρεστων επιπτώσεων λόγω της διακοπής των εκπαιδευτικών λειτουργιών. Βασικός στόχος είναι η ολοκλήρωση του εξαμήνου και η ελάχιστη δυνατή απόκλιση από τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, με ιδιαίτερη μέριμνα για την ολοκλήρωση των σπουδών (Ανακοίνωση 3 – Παράρτημα 5 – Π5/Α3).

Είναι αυτονόητο ότι η Επιτροπή είχε ελάχιστα, έως καθόλου, περιθώρια για να προτείνει λύσεις που άπτονται των τρόπων υλοποίησης των προγραμμάτων σπουδών, δεδομένου ότι το ακαδημαϊκό εξάμηνο είχε ήδη ξεκινήσει, ενώ δεν ήταν ξεκάθαρο για το ποια θα ήταν η διάρκεια της πανδημίας. Εξάλλου, βασικές ρυθμίσεις που σχετίζονται με τις τυπικές μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, όπως για παράδειγμα, περιορισμένος αριθμός φοιτητών ανά διδάσκοντα (π.χ. στο Ε.Α.Π. σε κάθε διδάσκοντα αναλογούν το πολύ 30 τριάντα φοιτητές), προσαρμοσμένο για εξ αποστάσεως μάθηση εκπαιδευτικό υλικό (σε συμβατική ή ψηφιακή μορφή), ήταν αδύνατον να λάβουν χώρα για προφανείς λόγους. Ευτυχώς, αναγκαίες υποδομές, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για εξ αποστάσεως εκπαιδευτικές λειτουργίες, όπως ψηφιακά περιβάλλοντα εξ αποστάσεως σύγχρονης ή ασύγχρονης διδασκαλίας, ήταν διαθέσιμες και επιχειρησιακά λειτουργικές, ακόμα κι αν δεν ανταποκρινόταν πάντα στις πλέον πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις.

Η μετάπτωση στο νέο σύστημα κρίθηκε αναγκαία, τόσο με βάση τις προσβλέψεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων, όσο και με βάση τις προβλέψεις και τις συστάσεις των διεθνών οργανισμών (UNESCO και OECD). Την πρώτη ημέρα συνεδρίασης της Επιτροπής, σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία της UNESCO (Institute for Statistics Data), ήδη το 44,4% των εκπαιδευόμενων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης σε 106 χώρες βρίσκονταν εκτός δομών. Κατά την κορύφωση της κρίσης (μέσα Απριλίου), συνολικά περισσότερο από 1,5 δις εκπαιδευόμενοι σε 191 χώρες ήταν εκτός δομών (ποσοστό 90,1% του συνόλου), ενώ κατά τις

ημέρες σύνταξης της Έκθεσης, η κρίση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει αποκλιμακωθεί σε μεγάλο βαθμό, αφού περισσότεροι από 1 δις εκπαιδευόμενοι σε 107 χώρες (ποσοστό 60,9% του συνόλου) εξακολουθούν να είναι εκτός εκπαιδευτικών δομών.

Διεθνώς, διαμορφώθηκαν στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δύο τάσεις σχετικά με την μετάπτωση: στα περισσότερα από αυτά προκρίθηκε η λύση της συντεταγμένης μετάπτωσης με κατά το δυνατόν ενιαίες τεχνικές υλοποιήσεις και μάλιστα με βάση λογισμικά που ήταν ήδη διαθέσιμα εντός των ιδρυμάτων, ενώ σε ένα μικρότερο ποσοστό ιδρυμάτων δόθηκε η δυνατότητα στο διδακτικό προσωπικό να επιλέξουν λύσεις για τη μετάπτωση αλλά χωρίς ιδιαίτερη τεχνική υποστήριξη. Στο Πανεπιστήμιο Πατρών, όπως σχεδόν σε όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια προκρίθηκε η πρώτη (βλ. Π5/A2), καθώς θεωρήθηκε ότι διασφάλισε σε μεγαλύτερο βαθμό το εγχείρημα από τεχνική άποψη, αλλά και ότι με τον τρόπο αυτό ήταν εφικτές οικονομίες κλίμακας, όχι μόνον ως προς τα υλικά και λογισμικά, αλλά και ως προς την επιμόρφωση και την υποστήριξη. Επιπρόσθετα, αναζητήθηκαν συμπληρωματικές λύσεις, κυρίως για την υποστήριξη της σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας με την προμήθεια συστημάτων εικονικής τάξης (π.χ. Zoom ή WebEx), οι οποίες δεν τελεσφόρησαν για λόγους ανεξάρτητους από τη θέληση της Επιτροπής.

Συνοπτικά τα κομβικά σημεία της μετάπτωσης ήταν τα παρακάτω:

- Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις τεχνικές λεπτομέρειες του συστήματος σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης (16.03.2020).
- Διεξαγωγή πέντε πιλοτικών μαθημάτων από μέλη της Επιτροπής, χωρίς να παρουσιαστούν προβλήματα (16.03.2020 και 17.03.2020).
- Εβδομάδα πιλοτικής λειτουργίας του συστήματος (16.03.2020 έως και 20.03.2020), χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα.
- Δημιουργία δύο οδηγιών για τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, ενός για τους φοιτητές, demo room για το Skype for Business και διαδικτυακού χώρου («μάθημα») στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης με όλα τα υλικά για τη μετάπτωση.
- Διεξαγωγή τεσσάρων διαδικτυακών σεμιναρίων (webinars) για τα μέλη του διδακτικού προσωπικού. Τα σεμινάρια, συνολικής διάρκειας περίπου επτά ωρών, παρακολούθησαν περισσότερα από 350 μέλη του διδακτικού προσωπικού (20 και 21.03.2020).

- Ολοκλήρωση της μετάπτωσης στο σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο τέλος της δεύτερης εβδομάδας (27.03.2020) με ποσοστό ενσωμάτωσης περίπου 91% και μάλιστα χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα.
- Υποβολή της πρώτης Έκθεσης της Επιτροπής προς τη Σύγκλητο (27.03.2020).
- Ενσωμάτωση του 97,3% των προσφερόμενων μαθημάτων στο νέο σύστημα την αμέσως επόμενη εβδομάδα.
- Διεξαγωγή δύο ακόμη διαδικτυακών σεμιναρίων (webinars), διάρκειας περίπου τριών ωρών, τα οποία παρακολούθησαν περίπου 100 μέλη του διδακτικού προσωπικού (28.03.2020).
- Δημιουργία ερωτηματολογίου για την αποτύπωση των απόψεων των φοιτητών για το σύστημα μετάπτωσης και τα προβλήματα που παρουσιάζονται, το οποίο αναρτήθηκε στις 31.03 και συμπληρώθηκε από 3.446 φοιτητές του Ιδρύματος (τα αποτελέσματα παρουσιάζονται συνοπτικά στην ενότητα για την αποτίμηση του συστήματος και αναλυτικά στο Π2).
- Υποβολή της δεύτερης Έκθεσης της Επιτροπής προς τη Σύγκλητο, στην οποία περιλαμβάνεται ο απολογισμός της περιόδου 27.03.2020 έως 26.04.2020 και διατυπώνονται οι πρώτες προτάσεις για τον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων (27.04.2020).

Όπως προκύπτει από όσα αναφέρθηκαν, η κινητοποίηση του συνόλου της κοινότητας του Πανεπιστημίου Πατρών είχε ως αποτέλεσμα την προσφορά του συνόλου σχεδόν των θεωρητικών μαθημάτων και του θεωρητικού μέρους των εργαστηριακών μαθημάτων με το νέο σύστημα. Το γεγονός αυτό συνιστά ένα σημαντικό επίτευγμα για το Ίδρυμα, καθώς σύμφωνα με τα μέχρι στιγμής ερευνητικά δεδομένα, μόλις το 50% των μαθημάτων στη τριτοβάθμια εκπαίδευση διεθνώς κατέστη εφικτό να αναπληρωθούν¹.

Κατά το πρώτο διάστημα της μετάπτωσης παρατηρήθηκαν, όπως ήταν αναμενόμενο, προβλήματα αλλά σε μικρή έκταση. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, κυρίως τα στοιχεία που αφορούν τις τηλεφωνικές κλήσεις και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την τεχνική υποστήριξη, προκύπτει ότι περίπου από τις 10 Απριλίου και μετά η κατάσταση εξομαλύνθηκε πλήρως. Αναλυτικά στοιχεία για την πρώτη φάση της μετάπτωσης είναι διαθέσιμα στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής (βλ. Π2) ενώ στη συνέχεια παραθέτουμε συνοπτικά τα απολογιστικά στοιχεία της μετάπτωσης.

¹ Βλ. και QS (2020). The Impact of the Coronavirus on Global Higher Education (qs.com).

Κατά την περίοδο 16.03.2020 έως και 19.06.2020 καταγράφηκαν 3.399.979 λεπτά σύνδεσης στο Skype for Business και συνολικά 388.633 χρήστες. Κατά μέσον όρο, σε ημερήσια βάση γίνονταν 35.416 λεπτά σύνδεσης με 4.048 χρήστες. Αν τα συνολικά λεπτά χρήσης αντιστοιχηθούν σε συμβατικά τρίωρα μαθήματα, προκύπτει ότι έγιναν συνολικά 18.888 μαθήματα. Με δεδομένο τον συνολικό αριθμό των μαθημάτων που ενσωματώθηκαν στο σύστημα συνάγεται ότι στα μαθήματα που προσφέρθηκαν **όχι απλώς δεν διεξήχθησαν λιγότερες συναντήσεις από τις προβλεπόμενες στο νομικό πλαίσιο, αλλά αντίθετα έγιναν περισσότερες** (14 κατά μέσον όρο ανά «τρίωρο» μάθημα). Στο σύστημα ασύγχρονης εκπαίδευσης (eclass) κατά την περίοδο 16.03.2020 έως και 19.06.2020 καταγράφηκαν 1.880.301 συνδέσεις και κατά μέσον όρο 19.586 μοναδικοί χρήστες σε ημερήσια βάση, δηλαδή ποσοστό περίπου **60% των ενεργών φοιτητών χρησιμοποιούσε το σύστημα σε καθημερινή βάση**². Κατά την περίοδο 16.03.2020 έως και 19.07.2020 ο αριθμός των μοναδικών χρηστών σε ημερήσια βάση ήταν κατά 133,25% αυξημένος σε σχέση με την αντίστοιχη του προηγούμενου έτους.

Σημειώνεται, ότι κατά την περίοδο 23.03.2020 έως και 19.06.2020, πλέον της χρήσης του Skype for Business, 1.140 χρήστες κατά μέσον όρο σε ημερήσια βάση χρησιμοποιούσαν το MS Teams. Επίσης, σε συνεννόηση με το Τμήμα Δικτύων, και στο πλαίσιο δοκιμών για πιθανές εναλλακτικές ή μελλοντικές λύσεις, χρησιμοποιήθηκαν σε μικρό αριθμό μαθημάτων από μέλη της Επιτροπής τα λογισμικά Zoom και Big Blue Button.

² Στοιχεία του Τμήματος Δικτύων, τα οποία προκύπτουν από τους παρόχους του Skype for Business και του eclass.

Αποτίμηση του συστήματος

Πέραν των τεχνικών στοιχείων που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη ενότητα και που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι από τεχνική άποψη η μετάπτωση ήταν απολύτως επιτυχής, η Επιτροπή από τις πρώτες φάσεις ξεκίνησε τη διερεύνηση των απόψεων των φοιτητών του Ιδρύματος, προκειμένου αφενός να ανιχνευτούν εγκαίρως πιθανά προβλήματα και αφετέρου να αποτυπωθεί ο βαθμός αποδοχής του νέου τρόπου διδασκαλίας από τους ίδιους τους αποδέκτες.

Συγκεκριμένα, αμέσως μετά την ενσωμάτωση του μεγαλύτερου ποσοστού των μαθημάτων, στις 31.03.2020 συμπληρώθηκε από τους φοιτητές ειδικό ερωτηματολόγιο που εστίαζε στην αποδοχή του συστήματος μετάπτωσης και στα προβλήματα που ενδεχομένως αντιμετώπιζαν, ώστε να αναληφθούν εγκαίρως οι απαιτούμενες διορθωτικές δράσεις. Όπως προκύπτει από τα ευρήματα, σύμφωνα με τις απόψεις των 3.446 φοιτητών που συμμετείχαν (βλ. και Π2):

- Οκτώ στους δέκα φοιτητές (ποσοστό 82,6%) θεωρούν ότι το Πανεπιστήμιο έδωσε έγκαιρα λύση για την αποκατάσταση της εκπαιδευτικής λειτουργίας.
- Αντίστοιχο ποσοστό (77,05%) των φοιτητών διατυπώνει θετικές κρίσεις για το σύστημα μετάπτωσης (σύγχρονη και ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση).
- Μόλις, ένας στους πέντε φοιτητές (ποσοστό 20,76%) δηλώνει ότι δυσκολεύτηκε κατά τη μετάβαση στο νέο σύστημα.

Ως προς το βαθμό αποδοχής και ικανοποίησης των φοιτητών η Επιτροπή δεν έχει την αρμοδιότητα να διεξάγει σχετικές διερευνήσεις, αφού τόσο η αποτίμηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές όσο και η διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, συνιστούν πεδία αποκλειστικής αρμοδιότητας της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος. Η ΜΟΔΙΠ προέβη στις ακόλουθες δύο εισηγήσεις προς τη Σύγκλητο για τροποποίηση των διεργασιών 1 και 2 του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας, οι οποίες εγκρίθηκαν στη Συνεδρίαση 166/30.04.2020: (α) να μην θεωρούνται ως περιοριστικά τα Περιγράμματα Μαθημάτων καθόλη τη διάρκεια αναστολής των εκπαιδευτικών λειτουργιών, και (β) την προσωρινή τροποποίηση του ερωτηματολογίου αποτίμησης εκπαιδευτικού έργου με την αντικατάσταση όσων ερωτήσεων δεν έχουν νόημα στις συνθήκες της μετάπτωσης με νέες ερωτήσεις που είναι προσαρμοσμένες στα βασικά στοιχεία του συστήματος. Οι ερωτήσεις αυτές παρουσιάζονται στο Παράρτημα Π6.

Τα πρώτα αποτελέσματα που έχουν εξαχθεί από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ συνηγορούν στη διατήρηση της παραπάνω καλής εικόνας και σε υψηλά επίπεδα ανταπόκρισης από την πλευρά των φοιτητών.

Οι φοιτητές σε αυτό το εαρινό εξάμηνο συμπλήρωσαν μεγαλύτερο αριθμό ερωτηματολογίων στο ηλεκτρονικό σύστημα της ΜΟΔΙΠ (αύξηση 8,5%), γεγονός που επιβεβαιώνει το ενδιαφέρον τους αλλά και την ενεργό συμμετοχή τους στο εγχείρημα. Ωστόσο, το πλέον θετικό σημείο για την αποτίμηση του συστήματος εξ αποστάσεως διδασκαλίας είναι το γεγονός ότι ο μέσος όρος των ερωτήσεων για το σύνολο του Ιδρύματος προσεγγίζει **απολύτως τον μέσον όρο του περσινού εαρινού εξαμήνου (οι διαφορές εντοπίζονται στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο)**. Οι διαφορές μεταξύ των Σχολών είναι μικρότερες του 10%, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρξαν μείζονα προβλήματα σε συγκεκριμένες και η εκπαίδευση σε όλες κινήθηκε στα γνωστά επίπεδα ποιότητας. Στην ερώτηση 22 που αφορά στο αν οι φοιτητές θεωρούν πως απέκτησαν τις προβλεπόμενες στο περίγραμμα του μαθήματος γνώσεις οι διαφορές εντοπίζονται και πάλι στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, ενώ η εξ αποστάσεως εκπαίδευση του φετινού εξαμήνου κίνησε σε μικρότερο βαθμό, μόλις 15% όμως, το ενδιαφέρον των φοιτητών (ερώτηση 3, βλ. και Π6).

Εξετάσεις

Η προετοιμασία για την εξεταστική περίοδο ξεκίνησε αμέσως μετά την περίοδο των διακοπών του Πάσχα όταν όλες οι ενδείξεις, με βάση τις εκτιμήσεις των ειδικών, οδηγούσαν σε λύσεις εξ αποστάσεως εξετάσεων. Οι πρώτες ενέργειες αφορούσαν άτυπες επικοινωνίες με ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, σχετικά με τις κατευθύνσεις και τις τεχνικές λύσεις για τη διεξαγωγή εξ αποστάσεως εξετάσεων. Την ίδια περίοδο ξεκίνησαν με ενέργειες του Τμήματος Δικτύων δοκιμές αντοχής (stress test) του συστήματος ασύγχρονης εκπαίδευσης (eclass), με στόχο τη διακρίβωση της αξιοπιστίας του συστήματος για μεγάλο αριθμό χρηστών για την περίπτωση που η Σύγκλητος αποφάσιζε να διενεργηθούν οι εξετάσεις εξ αποστάσεως.

Ο λόγος που η προετοιμασία ξεκίνησε πολύ νωρίτερα από την εξεταστική περίοδο ήταν το γεγονός ότι επικρατούσε ιδιαίτερος προβληματισμός και στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες για τις τεχνικές προϋποθέσεις διεξαγωγής αυτού του εγχειρήματος, αλλά και για το αδιάβλητο των εξετάσεων. Ωστόσο, το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο, και φυσικά και το Πανεπιστήμιο Πατρών, είχε να αντιμετωπίσει ένα επιπλέον πρόβλημα που λίγες χώρες στον κόσμο το αντιμετώπισαν. Ο ιδιαίτερα μαζικός χαρακτήρας του (όπως είναι γνωστό πολλά τμήματα έχουν εξαιρετικά μεγάλο αριθμό εισακτέων σε σχέση με τα διεθνώς ισχύοντα), αλλά και το σύστημα σπουδών (με άγνωστο αριθμό φοιτητών πέραν της κανονικής φοίτησης που ενδεχομένως να συμμετείχαν στις εξετάσεις), δημιούργησε μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, αφού πιθανώς να υπήρχαν μαθήματα με προσέλευση ιδιαίτερος μεγάλου αριθμού εξεταζομένων.

Η πρώτη εισήγηση της Επιτροπής υποβλήθηκε στη Σύγκλητο στις 26.04.2020. Στις 18.05.2020 ζητήθηκε από την Πρύτανη και ενόψει συνεδρίασης της Συγκλήτου, εισήγηση της Επιτροπής, η οποία και υπεβλήθη (βλ. Π3). Μετά την απόφαση της Συγκλήτου για διεξαγωγή των εξετάσεων εξ αποστάσεως (167/21.05.2020) η Επιτροπή δρομολόγησε τις ακόλουθες ενέργειες:

- Δημιουργήθηκε ειδική πλατφόρμα για τις εξετάσεις, με βάση το eclass (exams.eclass.upatras.gr), λόγω των εκτιμήσεων μετά τις δοκιμές ελέγχου που είχαν προηγηθεί, ότι πιθανώς το eclass που χρησιμοποιείται για τα μαθήματα να μην ανταπεξέλθει σε ιδιαίτερα αυξημένες συνθήκες φόρτου.
- Στη νέα πλατφόρμα δόθηκε πρόσβαση σε όλα τα μέλη του διδακτικού προσωπικού προκειμένου να δημιουργηθούν οι χώροι («μαθήματα» για τις εξετάσεις).

- Προκρίθηκε η λύση της ενεργητικότερης εμπλοκής των Επιτροπών των Τμημάτων, καθώς λόγω των διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και τρόπων εξέτασης, η κεντρική διαχείριση θα ήταν αναποτελεσματική.
- Εκπονήθηκε Οδικός Χάρτης Διεξαγωγής Εξετάσεων (βλ. Π4), με αναλυτικές οδηγίες για τους τέσσερις διαφορετικούς τρόπους εξετάσεων που προτάθηκαν: (α) προφορικές εξ αποστάσεως εξετάσεις, (β) αξιολόγηση με γραπτές εργασίες, (γ) συνδυασμός των α και β, (δ) γραπτή εξ αποστάσεως εξέταση με ταυτοποίηση εξεταζομένων και εποπτεία της διαδικασίας μέσω κάμερας.
- Με ενέργειες του Τμήματος Δικτύων αναπτύχθηκαν δεκατέσσερα διαφορετικά εκπαιδευτικά υλικά για να καλύψουν τις ανάγκες των μελών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών για καθένα από τα σενάρια, αλλά και για διαφορετικά εργαλεία (Skype for Business και MS Teams).
- Πραγματοποιήθηκε διαδικτυακό σεμινάριο (webinar) για τα μέλη των Επιτροπών των Τμημάτων (06.06.2020), με συμμετοχή 59 μελών Επιτροπών, το οποίο είχε διάρκεια τρεις ώρες.
- Δημιουργήθηκε από το Τμήμα Δικτύων ομάδα συνεδρίασης στο MS Teams για όλα τα μέλη των Επιτροπών των Τμημάτων.
- Ανακοινώθηκε εκ νέου η τεχνική υποστήριξη από το Τμήμα Δικτύων μέσω τηλεφωνικού αριθμού και email.

Παρά το γεγονός ότι η διενέργεια των εξετάσεων ήταν ακόμη δυσκολότερο εγχείρημα από τη διδασκαλία εξ αποστάσεως (λόγω κυρίως των θεμάτων που αφορούν το ζήτημα του ελέγχου και της ταυτοπροσωπίας), δεν καταγράφηκαν ιδιαίτερα προβλήματα. Κατά τις δύο πρώτες εβδομάδες, οι Επιτροπές των Τμημάτων συνεργάστηκαν με επιτυχία με το Τμήμα Δικτύων, το οποίο και αντιμετώπισε τον μεγαλύτερο φόρτο εργασίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι μετά τις δύο πρώτες εβδομάδες των εξετάσεων, ο μέσος όρος τηλεφωνικών κλήσεων προς τη γραμμή υποστήριξης περιορίστηκε σε μόλις δεκαπέντε κατά μέσον όρο σε ημερήσια βάση. Το Ίδρυμα προστάτευσε το αδιάβλητο των εξετάσεων, καθώς δύο διαφορετικές καταγγελίες Κοσμήτορα και Προέδρου Τμήματος (19.06 και 23.06), διαβιβάστηκαν την ίδια ημέρα από την Πρύτανη στον αρμόδιο εισαγγελέα και τον ΥφυπΑΙΘ.

Κατά την περίοδο 03.06.2020 έως και 19.07.2020 στον χώρο εξετάσεων (exams.eclass.upatras.gr) καταγράφηκαν 585.947 χρήσεις (unique pageviews), από 159.045

χρήστες. Πολύ σημαντικό, σε σχέση με τις συνθήκες της υγειονομικής κρίσης, θεωρούμε το γεγονός ότι **μόνον ένας στους τέσσερις (ποσοστό 27,5%) προερχόταν από Πάτρα**. Για το λογισμικό Skype for Business, που χρησιμοποιήθηκε αφενός για ταυτοποίηση και αφετέρου για προφορικές εξετάσεις, καταγράφηκαν για την περίοδο 22.06.2020 έως και 19.07.2020, 481.748 λεπτά χρήσης και 73.643 χρήστες. Επίσης, στο λογισμικό MS Teams καταγράφηκαν κατά την ίδια περίοδο 35.987 χρήστες.

Συμπεράσματα και προτάσεις

Από όλα τα στοιχεία που παρατέθηκαν είναι προφανές ότι το εγχείρημα της μετάπτωσης, σε ιδιαίτερα πρωτόγνωρες και δυσμενείς συνθήκες, μπορεί να χαρακτηριστεί ως απολύτως επιτυχημένο. Το Πανεπιστήμιο Πατρών ήταν ένα από τα πρώτα διεθνώς ιδρύματα που ολοκλήρωσε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα την αποκατάσταση της εκπαιδευτικής του λειτουργίας και ένα από εκείνα τα ιδρύματα που συνεχώς δημοσιοποιούσαν τα στοιχεία για το σύστημα μετάπτωσης. Η Επιτροπή υπέβαλε σε τακτά χρονικά διαστήματα απολογισμό λειτουργίας στη Σύγκλητο και αναλάμβανε δράσεις για την υλοποίηση των αποφάσεών της. Η επιτυχής αποκατάσταση πιστώνεται στο σύνολο της κοινότητας του Ιδρύματος και στον πρωτοφανή βαθμό κινητοποίησης για την αντιμετώπιση ενός έκτακτου και απολύτως ιδιόμορφου προβλήματος, πέρα και έξω της πάγιας έως σήμερα λειτουργίας της.

Το Τμήμα Δικτύων, αποτέλεσε την «ατμομηχανή» της μετάπτωσης όχι μόνον γιατί παρείχε τεχνογνωσία και υλοποίηση για τις λύσεις σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης που χρησιμοποιήθηκαν, αλλά και για τον μεγάλο αριθμό εγχειριδίων και υλικών υποστήριξης που ανέπτυξαν. Πέρα από την καθημερινή υποστήριξη προς όλα τα μέλη της κοινότητας, υπάρχει και ένα άλλο όχι άμεσα ορατό σημείο, οι εργασίες συντήρησης, υποστήριξης και αναβάθμισης που είχαν ως αποτέλεσμα την αδιάλειπτη και αξιόπιστη καθημερινή λειτουργία των συστημάτων σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης. Τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, κινητοποιήθηκαν άμεσα σε αχαρτογράφητη περιοχή, παρέχοντας δημιουργικές λύσεις στους φοιτητές και ολοκληρώνοντας κατά τον καλύτερο τρόπο, όπως προκύπτει από όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, το διδακτικό τους έργο με γνώμονα την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης, χωρίς έκπτωση στα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Το φοιτητικό σώμα, συμμετείχε ενεργά στην όλη διαδικασία και μάλιστα με υψηλότερα ποσοστά παρακολούθησης από τα προηγούμενα εξάμηνα, ανταποκρινόμενο και στις έκτακτες αλλά και στις θεσμοθετημένες διαδικασίες αποτίμησης του διδακτικού έργου. Οι επιτροπές των Τμημάτων, ειδικά κατά την περίοδο των εξετάσεων, παρείχαν υποστήριξη και τεχνογνωσία στα μέλη του διδακτικού προσωπικού και τους φοιτητές.

Κατά την περίοδο που συντάσσεται αυτή η έκθεση δεν είναι ακόμη βέβαιο με ποιον τρόπο θα γίνουν τα μαθήματα και οι εξετάσεις κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. **Ωστόσο, δεδομένου ότι η θητεία της Επιτροπής λήγει στις 31.08.2020, με βάση τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί έως σήμερα θεωρείται σκόπιμο να διατυπωθούν ορισμένες προτάσεις για την επόμενη φάση.**

Όπως εξαρχής είχε διασαφηνιστεί, το σύστημα της μετάπτωσης δεν ήταν ένα σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ούτε και θα μπορούσε να είναι, αφού το Πανεπιστήμιο Πατρών είναι ένα ίδρυμα με καταξιωμένη εκπαιδευτική προσφορά που βασίζεται στην διά ζώσης διδασκαλία. Το γεγονός ότι αντέδρασε με ετοιμότητα και διασφάλισε την παροχή εκπαίδευσης υπό ιδιαιζόντως δυσμενείς συνθήκες δεν σημαίνει ότι πρέπει να αλλάξει τον τρόπο παροχής της εκπαίδευσης, ο οποίος μάλιστα τόσο σε ιδρυματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο τμημάτων έχει αξιολογηθεί και πιστοποιηθεί με επιτυχία από περισσότερους από 200 εξωτερικούς εμπειρογνώμονες σε όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης.

Με αυτό ως δεδομένο, το Ίδρυμα μπορεί να κεφαλαιοποιήσει την εμπειρία της πανδημίας προκειμένου να ενσωματώσει σε μεγαλύτερο βαθμό τις τεχνολογίες που χρησιμοποιήθηκαν για την περαιτέρω αναβάθμιση του τρόπου με τον οποίο προσφέρει εκπαίδευση στους φοιτητές του. Στην κατεύθυνση αυτή κρίνεται σκόπιμο να ενθαρρυνθούν τα τμήματα να αξιολογήσουν αυτή την εμπειρία και να συνεισφέρουν με προτάσεις, εστιασμένες στα διαφορετικά τους γνωστικά αντικείμενα, αλλά και στις δυσκολίες και τις δυνατότητες που εντοπίστηκαν.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί και το επόμενο ακαδημαϊκό έτος παρόμοια λειτουργία, σε συνεχή βάση ή σε συγκεκριμένες περιόδους, ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας, η Επιτροπή που θα έχει αυτή την αρμοδιότητα είναι ανάγκη να εξετάσει άμεσα και πριν την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους τα ενίσχυση του συστήματος: (α) ως προς το σύστημα σύγχρονης εκπαίδευσης (εικονική τάξη) να εξεταστεί τη δυνατότητα για χρήση μιας ακόμη πλατφόρμας, με τεχνικά χαρακτηριστικά που θα επιτρέπουν περαιτέρω παιδαγωγική αξιοποίηση (όπως για παράδειγμα, οι βασικές δυνατότητες «εικονικής τάξης» : αυξημένη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής των φοιτητών, μεγαλύτερος βαθμός αλληλεπίδρασης, κ.λπ.), και (β) είναι ανάγκη να αναβαθμιστεί ακόμη περισσότερο ο βραχίονας της ασύγχρονης εκπαίδευσης, δηλαδή το λογισμικό eclass, που ανταποκρίθηκε στις αυξημένες απαιτήσεις της περιόδου της πανδημίας. Το eclass μετεξελίχθηκε με βελτιωμένες εκδόσεις κατά τη διάρκεια των εξετάσεων μετά από αιτήματα και απαιτήσεις που έλαβαν οι αρμόδιοι ανάπτυξης του από τα μέλη του ΠΠ και το Τμήμα Δικτύων. Είναι εντούτοις απαραίτητο να γίνουν βελτιώσεις στις λειτουργίες του eclass που σχετίζονται με την εξεταστική διαδικασία ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μαζικών εξετάσεων. Επιπροσθέτως, τα εργαλεία που αναπτύχθηκαν και η εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την τρέχουσα και ιδιαιζούσα εξεταστική περίοδο, διευκολύνουν την υλοποίηση βελτιωμένων μέτρων αξιολόγησης (π.χ. continuous assessment), που μεταξύ άλλων θα μπορούσαν να μειώσουν

το φόρτο της τελικής εξέτασης και να αμβλύνουν συνεπώς προβλήματα που σχετίζονται με το αδιάβλητο των εξετάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, η διασφάλιση του αδιάβλητου της εξεταστικής διαδικασίας παραμένει ένα ζητούμενο, κυρίως λόγω του όγκου των φοιτητών. Στο πλαίσιο αυτό ίσως θα πρέπει να αναζητηθούν λύσεις σε κεντρικό επίπεδο (π.χ. αγορά αδειών λογισμικού μέσω ΥΠΕΠΘ).

Περαιτέρω ενίσχυση σε υλικοτεχνική υποδομή είναι απολύτως απαραίτητη κατά προτεραιότητα στις κεντρικές υποδομές, αλλά και στο επίπεδο των ακαδημαϊκών μονάδων, όπως επίσης και οι διαδικασίες ενημέρωσης του διδακτικού προσωπικού σε νέα εργαλεία που θα επιλεγούν.

Είναι ανάγκη να εξεταστούν, σε επίπεδο τμημάτων, οι περιπτώσεις φοιτητών που δεν είναι σε θέση να ακολουθήσουν το συγκεκριμένο τρόπο εκπαίδευσης, παρέχοντάς τους λύσεις που να διασφαλίζουν ότι θα μειωθούν αυτού του τύπου οι ανισότητες που εντοπίστηκαν και διεθνώς αλλά και στη χώρα μας.

Για φοιτητές που δεν είναι στο τελευταίο έτος σπουδών είναι ανάγκη να εξεταστεί σε επίπεδο τμημάτων, η παροχή συμπληρωματικής διά ζώσης εκπαίδευσης όταν το επιτρέψουν οι υγειονομικές συνθήκες, προκειμένου να καλυφθούν τυχόν κενά. Επίσης, σε περίπτωση που και το επόμενο έτος υπάρξουν διαστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι απαραίτητο να ληφθούν εμπροσθοβαρώς εκείνα τα μέτρα που θα μειώσουν τον φόρτο κατά τις τελικές εξετάσεις (όπως, απαλλακτικές εργασίες, προφορικές εξετάσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου).

Τέλος, ιδιαίτερη μέριμνα είναι ανάγκη να υπάρξει για τους πρωτοετείς του επόμενου ακαδημαϊκού έτους, προκειμένου να καταστεί εφικτή η υποδοχή και ενημέρωσή τους εφόσον δεν είναι δυνατή η διά ζώσης παρουσία τους στο ίδρυμα για κάποιο χρονικό διάστημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Π1: Πρώτη Έκθεση της Επιτροπής

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

(περίοδος: 12-26 Μαρτίου 2020)

1. Συγκρότηση και πλαίσιο λειτουργίας

Το Πανεπιστήμιο Πατρών ήταν το πρώτο ΑΕΙ που τέθηκε σε αναστολή λειτουργίας με Απόφαση της ΥΠΑΙΘ (ΦΕΚ Β725/08-03-2020), λόγω της διαπίστωσης κρουσμάτων στην ευρύτερη περιοχή. Μετά την αναστολή λειτουργίας ξεκίνησαν οι πρώτες ενέργειες προετοιμασίας για το ενδεχόμενο μετάπτωσης της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Ιδρύματος σε διαφορετικό τρόπο προσφοράς των μαθημάτων εν αναμονή και των σχετικών αποφάσεων της Πολιτείας. Την Πέμπτη 11/3 δημοσιεύτηκε η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου στο άρθρο 12 της οποίας καθορίστηκε ότι «η εκπαιδευτική διαδικασία στο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών α' και β' κύκλου των ΑΕΙ δύναται να διενεργείται με μεθόδους και μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης». Την ίδια ημέρα αποφασίστηκε η συγκρότηση της Επιτροπής με Πράξη της Πρυτάνεως, η οποία και δημοσιεύτηκε στις 16/3 (ΑΔΑ: ΨΨ4Ζ469Β7Θ-0ΩΙ).

Πρόεδρος της Επιτροπής ορίστηκε ο Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων καθηγητής Ν. Καραμάνος και μέλη οι:

11. Σταύρος Κουμπιάς, Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος ΗΜ&ΤΥ
12. Ευστράτιος Γαλλόπουλος, Καθηγητής Τμήματος ΜΗΥΠ
13. Βασίλειος Κόμης, Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, Κοσμήτορας ΣΑΚΕ
14. Νικόλαος Αβούρης, Καθηγητής ΗΜ&ΤΥ, Συντονιστής Κέντρου Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Πολυμέσων
15. Αθανάσιος Καραλής, Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, Συντονιστής Γραφείου Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης
16. Μιχαήλ Ξένος, Καθηγητής Τμήματος ΜΗΥΠ, μέλος ΔΣ του Κέντρου Διά Βίου Μάθησης
17. Θεόδωρος Σερεμέτης, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης
18. Χρήστος Βαλής, Τεχνικό Προσωπικό της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης
19. Ιωάννης Αντωνόπουλος, Προσωπικό του Τμήματος Δικτύων Δεδομένων Φωνής της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης
20. Βασίλειος Γιαννακόπουλος, Προσωπικό του Τμήματος Δικτύων Δεδομένων Φωνής της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης

Η Επιτροπή για την Εκπαιδευτική Λειτουργία του Πανεπιστημίου στις Συνθήκες της Επιδημίας Covid-19 (εφεξής: Επιτροπή), είχε ως έργο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική Πράξη Πρυτάνεως:

την αντιμετώπιση των συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 στην εκπαιδευτική λειτουργία και τη συνέχιση της ομαλής πορείας της εκπαίδευσης των φοιτητών σε όλα τα προγράμματα σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου του Πανεπιστημίου Πατρών με βάση συγκεκριμένο οδικό χάρτη και η εκπόνηση συγκεκριμένων σχεδίων για τη μερική μετάπτωση της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η Επιτροπή συνήλθε στην πρώτη της συνεδρίαση την Παρασκευή 13/3 (ώρα: 12.00) και εκπόνησε τον οδικό χάρτη και τα σχέδια για τη μετάπτωση της λειτουργίας σε σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Έως σήμερα η Επιτροπή έχει συνεδριάσει οκτώ φορές, ενώ με διαδοχικά μηνύματα σε όλα τα forum επικοινωνίας του Πανεπιστημίου (Βήμα, Announcements, students news), ενημέρωνε διαρκώς το σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας για τις ρυθμίσεις και τις εξελίξεις.

Σήμερα, 26/3 η Επιτροπή υποβάλλει την παρούσα Έκθεση για την πρώτη περίοδο λειτουργίας της (12-26/3) στη Σύγκλητο ως πρώτο απολογισμό για τις διευθετήσεις που αποφάσισε, στο πλαίσιο της εντολής που έλαβε από την Πρύτανη του Ιδρύματος.

2. Οδικός Χάρτης και Ενέργειες για τη Μετάπτωση

Είναι σαφές ότι το πεδίο αρμοδιότητας της Επιτροπής περιορίζεται στη συνέχιση της ομαλής πορείας της εκπαίδευσης των φοιτητών, υπό εξαιρετικά έκτακτες και ιδιόζουσες συνθήκες, και σε καμία περίπτωση δεν επεκτείνεται σε γενικότερα θέματα του συστήματος σπουδών του Ιδρύματος σε περιόδους κανονικής λειτουργίας. Τα ζητήματα αυτά συνιστούν πεδία αρμοδιότητας των θεσμικών συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου. Με αφορμή προβληματισμούς που ευλόγως έχουν αναπτυχθεί στο εσωτερικό της πανεπιστημιακής μας κοινότητας για τις πιθανές επιπτώσεις από τη μετάπτωση θεωρήθηκε αναγκαίο στην πρώτη ανακοίνωση της Επιτροπής να διασαφηνιστεί ότι:

Οι προτεινόμενες λύσεις είναι ειδικού σκοπού, προσαρμοσμένες στις ιδιαιτέρως έκτακτες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί μετά τα μέτρα αναστολής λειτουργίας και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν σε όλους τους τομείς του δημοσίου βίου και προκρίθηκαν με γνώμονα την ελαχιστοποίηση των συνεπειών της κρίσης στο φοιτητικό πληθυσμό του Ιδρύματος. Προφανώς, δεν πρόκειται για εφαρμογή ενός νέου μοντέλου

εκπαίδευσης, αλλά για έκτακτες ρυθμίσεις που στοχεύουν στο δραστικό περιορισμό των δυσάρεστων επιπτώσεων λόγω της διακοπής των εκπαιδευτικών λειτουργιών. Βασικός στόχος είναι η ολοκλήρωση του εξαμήνου και η ελάχιστη δυνατή απόκλιση από τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, με ιδιαίτερη μέριμνα για την ολοκλήρωση των σπουδών.

Ως εκ τούτου το «σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης», όπως κρίθηκε σκόπιμο να ονομαστεί το προταθέν μοντέλο μετάπτωσης, σε καμιά περίπτωση δεν συνιστά ένα ολοκληρωμένο σύστημα για εκπαίδευση από απόσταση ως προς τα επιμέρους συστατικά στοιχεία του (προσέγγιση και μοντέλο εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, εκπαιδευτικά υλικά, προσόντα και επιμόρφωση διδακτικού προσωπικού), αφού το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν είναι ίδρυμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ενώ η ανάπτυξη τέτοιου τύπου συστημάτων απαιτεί χρονικό ορίζοντα, πόρους και συγκεκριμένα βήματα. Το Πανεπιστήμιο Πατρών μετά την άρση αναστολής της λειτουργίας του θα συνεχίσει να προσφέρει διδακτικό έργο και να εκπαιδεύει τον φοιτητικό πληθυσμό του με τα μέσα και τους τρόπους εκείνους που το έχουν ήδη καταστήσει ένα διεθνώς αναγνωρισμένο ίδρυμα υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών.

Το σύστημα που προτάθηκε, βασίζεται σε δύο πυλώνες:

- (α) σύγχρονη εκπαίδευση για διαλέξεις με χρήση του λογισμικού Skype for Business, και
- (β) σε ασύγχρονη εκπαίδευση με χρήση της ήδη υφιστάμενης πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, του e-class.

Η αναλογία αξιοποίησης των δύο πυλώνων θεωρήθηκε ότι είναι αναγκαίο να αποφασιστεί από τα μέλη του διδακτικού προσωπικού και των συλλογικών οργάνων των ακαδημαϊκών μονάδων, όπως άλλωστε επιβάλλουν τα ακαδημαϊκά ήθη και η πάγια ακαδημαϊκή δεοντολογία. Επισημαίνεται ότι την επομένη της πρώτης ενημέρωσης της πανεπιστημιακής κοινότητας από την Επιτροπή, δημοσιεύτηκε η Απόφαση του ΥΦΥΠΑΙΘ (116/16-03-2020) με την οποία καθορίστηκε το πλαίσιο εφαρμογής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα ΑΕΙ, προς το οποίο ανταποκρίνεται πλήρως το προταθέν από την Επιτροπή σύστημα με τις επιμέρους διευθετήσεις που αυτό περιλαμβάνει. Σημειώνεται, ότι σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής με το νέο σύστημα θα προσφέρονται τα θεωρητικά μαθήματα και το θεωρητικό μέρος των εργαστηριακών μαθημάτων. Για τα υπόλοιπα μαθήματα, δηλαδή εκείνα για τα οποία απαιτείται φυσική παρουσία, οι ρυθμίσεις θα ληφθούν από τα αρμόδια όργανα όταν το επιτρέψουν οι συνθήκες. Όμως, η υλοποίηση ενός μεγάλου μέρους των προγραμμάτων

σπουδών με βάση το προταθέν σύστημα, μπορεί να εγγυηθεί την απρόσκοπτη αλλά και ουσιαστική εκπαίδευση των φοιτητών στα υπόλοιπα μαθήματα μετά την άρση της αναστολής λειτουργίας.

Η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να τεκμηριώσει στην Έκθεση προς τη Σύγκλητο τις επιμέρους επιλογές που έγιναν και την επάρκεια της λύσης που προτάθηκε και υιοθετήθηκε, αναλύοντας τις παραμέτρους που ελήφθησαν υπόψη.

- Αμέσως μετά τη συγκρότηση της Επιτροπής, και πριν την πρώτη συνεδρίαση, οι αρμόδιες δομές και υπηρεσίες (Τμήμα Δικτύων, Κέντρο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Πολυμέσων, Γραφείο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης, Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης), αξιοποίησαν τις συνεργασίες τους με αντίστοιχες δομές ελληνικών και ευρωπαϊκών πανεπιστημίων για ανταλλαγή απόψεων και τεχνογνωσίας προκειμένου να υπάρξει μια σαφής εικόνα προς τα πού κινούνται άλλα πανεπιστήμια.
- Η πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης (eclass) λειτουργεί με αξιοπιστία εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού και οι φοιτητές είναι απολύτως εξοικειωμένοι με τη χρήση της, διαθέτει μεγάλο όγκο εκπαιδευτικού υλικού (μεταξύ των οποίων και τα Ανοικτά Μαθήματα, που προσφέρονται ιδιαιτέρως για το σύστημα που επελέγη) και μπορεί να υποστηρίξει ακόμη περαιτέρω εκπαιδευτική αξιοποίηση.
- Η πλατφόρμα σύγχρονης εκπαίδευσης Skype for Business μπορεί να λειτουργήσει στην κατεύθυνση που δόθηκε με βάση τις προδιαγραφές του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και να αποτελέσει βασικό εργαλείο για το πρώτο κρίσιμο διάστημα της μετάπτωσης. Επιπλέον τεχνικές λύσεις και εργαλεία δεν αποκλείονται (βλ. και ανακοίνωση της Επιτροπής της 17/3), όμως για το πρώτο και πλέον κρίσιμο διάστημα της μετάπτωσης κρίθηκε σκόπιμο να συνυπολογιστούν και άλλες, πέραν της τεχνικής, διαστάσεις (ενδεικτικά: προστασία προσωπικών δεδομένων, δικαιώματα υλικού του Ιδρύματος, δυνατότητες ταυτόχρονης υποστήριξης πολλών εργαλείων σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης). Κρίθηκε, δηλαδή, αναγκαίο το πρώτο διάστημα της μετάπτωσης να μην διαταραχθεί το όλο εγχείρημα από πολυδιάσπαση των ανθρώπινων πόρων και των τεχνικών μέσων προς διαφορετικά συστήματα και μέσα. Ιδιαίτερα συνυπολογίστηκε το γεγονός ότι τουλάχιστον τις πρώτες εβδομάδες είναι απαραίτητο να έχουν οι φοιτητές του Ιδρύματος ένα σχετικά σταθερό περιβάλλον μάθησης, γιατί αν

και είναι εξοικειωμένοι με τις νέες τεχνολογίες δεν είναι συνηθισμένοι κατά πλειονότητα σε παρόμοια συστήματα εκπαίδευσης. Σημειώνεται ότι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο χρησιμοποιεί αυτή την πλατφόρμα, ενώ με βάση ανεπίσημα στοιχεία (βλ. σημείο α.) προκύπτει ότι το Skype for Business επελέγη ως μοναδικό ή ως ένα από τα εργαλεία σύγχρονης εκπαίδευσης από 17 εκ των 24 ελληνικών πανεπιστημίων.

- Για τα δύο επιλεγέντα εργαλεία υπήρχε ήδη απολύτως επαρκής τεχνογνωσία στο Τμήμα Δικτύων, αλλά και σχετικά εκπαιδευτικά υλικά που είχαν αναπτυχθεί από αυτό και από το Κέντρο Τεχνολογίας και Πολυμέσων.

Κατά το πρώτο διήμερο λειτουργίας της Επιτροπής έγιναν οι παρακάτω ενέργειες, οι οποίες περιλαμβάνονται και στο μήνυμα της Δευτέρας 16/3:

- Συγκέντρωση όλων των διαθέσιμων έντυπων και πολυμεσικών υλικών, εγχειριδίων και οδηγιών και παραγωγή νέων όπου κρίθηκε απαραίτητο.
- Δημιουργία ειδικού «μαθήματος» στο eclass με τίτλο «Εκπαιδευτική Λειτουργία την εποχή του Covid-19», στο οποίο πέραν των αναρτηθέντων υλικών δημιουργήθηκε και ειδικός χώρος συζήτησης για ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των μελών του διδακτικού προσωπικού.
- Εγκαταστάθηκε τηλεφωνική γραμμή, που στελεχώθηκε με τέσσερα άτομα από το Τμήμα Δικτύων, για την υποστήριξη του διδακτικού προσωπικού και δημιουργήθηκε λογαριασμός e-mail.
- Με ενέργειες του προσωπικού της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης δημιουργήθηκε αποθετήριο με εκπαιδευτικά υλικά, το οποίο έκτοτε διαρκώς εμπλουτίζεται.
- Ενημέρωση των Προέδρων προκειμένου να καταρτιστεί ο κατάλογος των ανά Τμήμα προσφερομένων μαθημάτων με το νέο σύστημα.
- Διαρκής ενημέρωση διδακτικού προσωπικού και φοιτητών.
- Εκκίνηση του συστήματος και υποστήριξη για πιλοτικά μαθήματα κατά την εβδομάδα 16-20/3.

- Αποτίμηση των δύο πρώτων ημερών πιλοτικής λειτουργίας σε τεχνικό και εκπαιδευτικό επίπεδο.
- Επεξεργασία συμπληρωματικών λύσεων για την ενίσχυση και την αναβάθμιση του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Από την πρώτη αποτίμηση προέκυψε η επιτυχής, κατά το μεγαλύτερο μέρος της, εφαρμογή του νέου συστήματος. Ταυτόχρονα όμως διατυπώθηκαν αιτήματα για περαιτέρω και περισσότερο εξειδικευμένη ενημέρωση και εκπαίδευση των μελών του διδακτικού προσωπικού στην πλατφόρμα Skype for Business. Η Επιτροπή αποφάσισε την Τετάρτη 18/3 να προγραμματιστεί η υλοποίηση τεσσάρων διαδικτυακών σεμιναρίων (webinars), τα οποία και πραγματοποιήθηκαν το πρωί και το απόγευμα της Παρασκευής 20/3 και του Σαββάτου 21/3. Τα σεμινάρια αυτά είχαν διάρκεια μεγαλύτερη των επτά ωρών και τα παρακολούθησαν περισσότερα από 300 μέλη του διδακτικού προσωπικού. Η διεξαγωγή των σεμιναρίων έγινε με ευθύνη του Προέδρου της Επιτροπής κ. Καραμάνου και ως συντονιστές συμμετείχαν μέλη της Επιτροπής.

Κατά την εβδομάδα πιλοτικής λειτουργίας, η Επιτροπή αξιοποίησε τις προτάσεις των αρμόδιων θεσμικών οργάνων, ιδιαίτερα των Προέδρων που συντόνισαν το δύσκολο εγχείρημα σε επίπεδο Τμημάτων, αλλά και ανεπίσημα μηνύματα μελών του διδακτικού προσωπικού με αναφορές προβλημάτων, ιδέες και προτάσεις, καθώς επίσης και την ανατροφοδότηση των συναδέλφων από τα τέσσερα διαδικτυακά σεμινάρια. Η συνεκτίμηση όλων αυτών των παραμέτρων αποτυπώθηκε στα μηνύματα της Επιτροπής (19/3 και 22/3), από τα οποία προκύπτει η ετοιμότητα του Ιδρύματος για πλήρη μετάπτωση από την Δευτέρα 23/3.

3. Η κατάσταση σήμερα

Όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία που έχουν, αρκετά μέλη του διδακτικού προσωπικού αξιοποίησαν την εβδομάδα πιλοτικής λειτουργίας προκειμένου να προετοιμάσουν τα μαθήματά τους και να λειτουργήσουν στις νέες συνθήκες. Αυτό εξάγεται από το γεγονός ότι κατά την εβδομάδα πιλοτικής λειτουργίας η χρήση του Skype for Business ήταν περίπου 35 φορές μεγαλύτερη από ότι τις προηγούμενες εβδομάδες.

Την Δευτέρα 23/3, δηλαδή την πρώτη ημέρα της πλήρους μετάπτωσης καταγράφηκε κίνηση 25 φορές μεγαλύτερη από την πάγια κίνηση στο Skype for Business, ενώ ιδιαίτερα αυξημένη ήταν και η κίνηση του Microsoft Teams. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν προβλήματα για περίπου ένα τρίωρο (09.330-12.30), τα οποία επιλύθηκαν αμέσως από το Τμήμα Δικτύων. Τα βασικά προβλήματα της πρώτης ημέρας λειτουργίας αποτυπώθηκαν σε μήνυμα της Επιτροπής προς την πανεπιστημιακή κοινότητα προκειμένου να υπάρξει ενημέρωση, αλλά και να δοθούν περαιτέρω οδηγίες χρήσης:

- Λίγο μετά την έναρξη των μαθημάτων το πρωί παρουσιάστηκε πρόβλημα στη σύνδεση αρκετών χρηστών, κυρίως φοιτητών. Για την επίλυση του προβλήματος έγινε αναβάθμιση σε νέα έκδοση της υποδομής ταυτοποίησης και εξουσιοδότησης (Shibboleth) και πενταπλασιάστηκε ο αριθμός των ταυτόχρονα εξυπηρετούμενων χρηστών ώστε να επιτευχθεί η ομαλότερη σύνδεση μεγαλύτερου αριθμού χρηστών στο Skype for Business.
- Το σύστημα ασύγχρονης εκπαίδευσης (eclass), λόγω αυξημένης χρήσης τέθηκε εκτός λειτουργίας για λιγότερο από μία ώρα. Το πρόβλημα επιλύθηκε με τον διπλασιασμό των ενεργών συνδέσεων στη βάση δεδομένων του και έκτοτε δεν σημειώθηκαν δυσλειτουργίες μέχρι τη λήξη και των τελευταίων μαθημάτων της ημέρας.
- Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρήθηκε το πρόβλημα διακοπής της σύνδεσης, είτε για μέλη του διδακτικού προσωπικού είτε για φοιτητές. Αυτό είναι κάτι που, σύμφωνα με τις διαθέσιμες αναφορές, συμβαίνει σε αρκετά συστήματα σύγχρονης εκπαίδευσης αυτή την περίοδο. Συνιστάται σε αυτές τις περιπτώσεις η άμεση επανασύνδεση μέσω του συνδέσμου του μαθήματος και παρακαλούνται τα μέλη του διδακτικού προσωπικού να ενημερώνουν τους φοιτητές για αυτή τη δυνατότητα κατά την έναρξη των μαθημάτων.

Την επόμενη ημέρα, δεν υπήρξαν ιδιαίτερα προβλήματα, όπως προκύπτει από την κατακόρυφη μείωση των κλήσεων προς το κέντρο τηλεφωνικής υποστήριξης. Στη συνέχεια, ζητήθηκε από τους/τις Προέδρους των Τμημάτων να προχωρήσουν σε αποτύπωση του βαθμού μετάπτωσης για τις δύο πρώτες ημέρες.

Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, η κατάσταση είναι παραπάνω από ικανοποιητική και εύλογα μπορεί να θεωρηθεί πλέον ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει περάσει στη νέα φάση λειτουργίας.

4. Επόμενα βήματα και προτάσεις

Θεωρούμε σκόπιμο να αναφερθεί ότι όπως προκύπτει από τις επικοινωνίες και επαφές με άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, οι δυσκολίες που παρατηρήθηκαν σε παρόμοιες διαδικασίες μετάπτωσης είναι πολλαπλάσιες από αυτές του Πανεπιστημίου Πατρών. Σημειώνουμε ενδεικτικά ότι το Harvard University ανακοίνωσε την *πλήρη* μετάπτωση της εκπαιδευτικής του λειτουργίας στις 10/3 με μήνυμα προς την πανεπιστημιακή του κοινότητα, στο οποίο αναφερόταν ότι από τις 24/3 «όλες οι δραστηριότητες διδασκαλίας» (all teaching) θα γίνονται online, ενώ δέκα ημέρες αργότερα σε νεότερο μήνυμα ενημέρωνε πλέον ότι «όλες οι προπτυχιακές και μεταπτυχιακές τάξεις θα γίνονται online στη *μεγαλύτερη δυνατή έκταση*» (to the greatest extent possible). Το Columbia University, μετά από δύο εβδομάδες προετοιμασία, ανέβαλλε την προγραμματισμένη έναρξη των μαθημάτων κατά τρεις ημέρες (από 23/3 σε 26/3). Επίσης, στο Ηνωμένο Βασίλειο μια εβδομάδα μετά την αναστολή λειτουργίας γνωστών πανεπιστημίων του Λονδίνου δεν έχουν ανακοινωθεί συγκεκριμένες λύσεις για τη συνέχιση της εκπαιδευτικής πορείας των φοιτητών.

Είναι αυτονόητο ότι το εγχείρημα της πλήρους μετάπτωσης της εκπαιδευτικής λειτουργίας ενός Ιδρύματος με το μέγεθος του Πανεπιστημίου Πατρών σε εξ αποστάσεως εκπαίδευση, **σε χρονικό διάστημα λίγων ημερών**, είναι εξαιρετικά περίπλοκο, ιδιαίτερα μάλιστα στις συνθήκες που η ελληνική κοινωνία βιώνει αυτές τις ημέρες. Ταυτόχρονα όμως συνιστά και μια πολυδιάστατη πρόκληση, όχι μόνον για τη συνέχιση του εκπαιδευτικού έργου, αλλά και για τις δυνατότητες που έχει το δημόσιο πανεπιστήμιο να εκπληρώνει την αποστολή του κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες. Το γεγονός ότι αυτό το εγχείρημα μέχρι στιγμής υλοποιείται με πολύ θετικά και ενθαρρυντικά για τη συνέχεια αποτελέσματα, καταδεικνύει αφενός το υψηλό επίπεδο και τη δέσμευση του διδακτικού προσωπικού και αφετέρου την εμπιστοσύνη των φοιτητών στο ίδρυμα. Το ότι το σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας κινητοποιήθηκε και ανταποκρίθηκε στις δυσχερείς περιστάσεις συνιστά ακόμη μια απόδειξη και του δυναμικού αλλά και της δυναμικής του Πανεπιστημίου Πατρών.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις ενέργειες της προκειμένου να διασφαλιστεί το ιδιαίτερος θετικό κεκτημένο της πιλοτικής και της πρώτης εβδομάδας πλήρους μετάπτωσης. Στην κατεύθυνση αυτή θέτει υπόψη των μελών της Συγκλήτου τα ακόλουθα:

- Πρώτη προτεραιότητα είναι η σταθεροποίηση του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό, πέραν των ενεργειών τεχνικού χαρακτήρα, θεωρείται αναγκαίο να αποτυπώνεται στο τέλος κάθε εβδομάδας η κατάσταση σε όλες τις ακαδημαϊκές μονάδες προκειμένου να γίνονται οι αναγκαίες βελτιωτικές ενέργειες.
- Όλες οι ενδείξεις συνηγορούν στο ότι, ως προς τις εξωτερικές συνθήκες και το διεθνές περιβάλλον, η κατάσταση αναμένεται να είναι δυσχερέστερη, τουλάχιστον για τον επόμενο μήνα, λόγω της μετάπτωσης μεγάλου αριθμού ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διεθνώς. Αυτό αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα την υπερφόρτωση των πάσης φύσεως συστημάτων. Η Επιτροπή εξετάζει ήδη από την προηγούμενη εβδομάδα συμπληρωματικές τεχνικές λύσεις στην κατεύθυνση της ενίσχυσης του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Σε σύντομο χρονικό διάστημα θα είναι διαθέσιμα και επιπλέον υλικά για την υποστήριξη του διδακτικού προσωπικού. Επίσης, αν και είναι ήδη διαθέσιμα συγγράμματα μέσω της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης, ταυτόχρονα θεωρείται αναγκαίο να γίνουν όλες οι αναγκαίες ενέργειες για την παροχή συγγραμμάτων στους φοιτητές.

Π2: Δεύτερη Έκθεση της Επιτροπής

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

(περίοδος: 27 Μαρτίου – 26 Απριλίου 2020)

5. Θέματα λειτουργίας της Επιτροπής

Από την υποβολή της πρώτης έκθεσης της Επιτροπής προς τη Σύγκλητο του Ιδρύματος³, έγιναν τρεις συνεδριάσεις της Επιτροπής για την εκτίμηση της κατάστασης και την αξιοποίηση της ανατροφοδότησης από διάφορες πηγές (μέλη διδακτικού προσωπικού, φοιτητές, δομές και υπηρεσίες του Πανεπιστημίου). Η πρώτη έκθεση υπεβλήθη στην Σύγκλητο με το 170/106646/26.3.2020 έγγραφο του Προέδρου της, Αναπληρωτή Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων και εγκρίθηκε ομόφωνα: *Η Σύγκλητος, στην υπ. αριθ. 165/27.3.2020 συνεδρίαση της, αφού έλαβε υπόψη το ως άνω σχετικό, αποφάσισε ομόφωνα να εγκρίνει τις ενέργειες της Επιτροπής για την αντιμετώπιση των συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 στην εκπαιδευτική λειτουργία και τη συνέχιση της ομαλής πορείας της εκπαίδευσης των φοιτητών σε όλα τα προγράμματα σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου του Πανεπιστημίου Πατρών με βάση συγκεκριμένο οδικό χάρτη και η εκπόνηση σχεδίων για τη μερική μετάπτωση της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και τις σχετικές προτάσεις της για τα επόμενα βήματα. Επίσης, η Σύγκλητος, στην ίδια ως άνω συνεδρίασή της, αποφάσισε ομόφωνα να εξουσιοδοτήσει την Πρύτανη και τον Αναπληρωτή Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων του Ιδρύματος, προκειμένου να προβαίνουν σε όλες τις κατά περίπτωση απαιτούμενες ενέργειες για τους σκοπούς της ομαλής υλοποίησης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.*

6. Η κατάσταση της μετάπτωσης στο νέο σύστημα εκπαιδευτικής λειτουργίας

Όπως αναφέρεται στην πρώτη έκθεση, και έχει κοινοποιηθεί στο πρώτο ενημερωτικό δελτίο προς την πανεπιστημιακή κοινότητα, η Επιτροπή στην 3^η συνεδρίασή της (Κυριακή 15.3.2020) εισηγήθηκε τις ακόλουθες ρυθμίσεις:

³ Η πρώτη έκθεση που καλύπτει την περίοδο 12-26 Μαρτίου 2020 είναι διαθέσιμη εδώ: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/EE994/%CE%91%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%8E%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82%20%CE%A0%CF%81%CF%85%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%AE%CF%82/%CE%95%CC%81%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7%20%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%B7%CF%82%20%CE%95%CE%BA%CF%80%20%CE%9B%CE%B5%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%B1%CF%82%20%CE%A0%CE%A0%20Covid-19.pdf>

1. Μετά και τη δημοσίευση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α55/11-3-2020) και για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή λειτουργίας **δίνεται η δυνατότητα πραγματοποίησης των μαθημάτων προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου με βάση σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης**, το οποίο συναρτάται:
 - (α) σε *σύγχρονη* εκπαίδευση για διαλέξεις με χρήση του λογισμικού **Skype for Business**, για το οποίο το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει δωρεάν άδειες, και
 - (β) σε *ασύγχρονη* εκπαίδευση με χρήση της ήδη υφιστάμενης πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, του **e-class**.
2. Η εφαρμογή του συστήματος εκκινεί τη Δευτέρα 16/3/2020, με στόχο η μετάπτωση να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος της εβδομάδας.

Σημειώνεται, ότι την πρώτη ημέρα της πιλοτικής εφαρμογής του συστήματος (16.3.2020), σύμφωνα με τα τότε διαθέσιμα στοιχεία⁴, 740 εκ. εκπαιδευόμενοι (ποσοστό επί του συνόλου: 44,4%), όλων των βαθμίδων και τύπων εκπαίδευσης (εκτός του επιπέδου ISCED 4) ήταν εκτός εκπαιδευτικών δομών λόγω της αναστολής λειτουργίας σε 106 χώρες. Πριν την Μ. Εβδομάδα, καταγράφονται αντίστοιχα, 1,576 εκ. εκπαιδευόμενοι (ποσοστό επί του συνόλου: 91,3) σε 191 χώρες – δηλαδή έχει περίπου διπλασιαστεί η ένταση του φαινομένου. Σημειώνεται, ότι από τις 25/4 έχει ξεκινήσει η αποκλιμάκωση, αφού σταδιακά αίρονται οι αναστολές λειτουργίας (lockdown) σε μερικές χώρες.

Η επιλογή των βασικών εργαλείων και πυλώνων του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, βασίστηκε στη συνεκτίμηση των στοιχείων ετοιμότητας του Ιδρύματος, προκειμένου το νέο σύστημα να τεθεί σε πλήρη λειτουργία άμεσα και να υπάρξει αποκατάσταση της εκπαιδευτικής λειτουργίας με ταυτόχρονη ελαχιστοποίηση των προβλημάτων. Για το λόγο αυτό, προκρίθηκαν εργαλεία τα οποία ήταν διαθέσιμα και με τα οποία εκτιμήθηκε ότι υπήρχε ήδη ένας ικανοποιητικός βαθμός εξοικείωσης των μελών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών.

Με βάση τα στοιχεία που έχουν αποσταλεί από τα Ακαδημαϊκά Τμήματα έως και τη Δευτέρα 6/4, προκύπτει ότι η μετάπτωση έχει ολοκληρωθεί με επιτυχία. Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται τα μαθήματα που είχαν προγραμματιστεί να γίνουν, πόσα από αυτά πραγματοποιήθηκαν και τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο Σχολών (κατ' αλφαβητική σειρά) και Ιδρύματος.

⁴ Επεξεργασία στοιχείων από UNESCO Institute for Statistics Data.

Πίνακας 1: Μαθήματα και ποσοστό μετάπτωσης

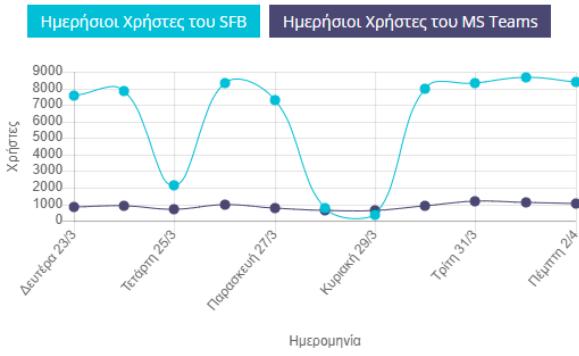
Σχολή	Προγραμματισμένα μαθήματα	Πραγματοποιηθέντα μαθήματα	Ποσοστό μετάπτωσης (%)
Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	298	293	98,3
Γεωπονικών Επιστημών	85	83	97,6
Επιστημών Αποκατάστασης Υγείας	116	116	100
Επιστημών Υγείας	63	60	95,2
Θετικών Επιστημών	277	275	99,3
Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων	239	235	98,3
Πολυτεχνική	306	285	93,1
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	1.384	1.347	97,3

Σημειώνεται, ότι το Σάββατο 28.03.2020 διεξήχθη το πέμπτο διαδικτυακό σεμινάριο (webinar) για τη χρήση και την εκπαιδευτική αξιοποίηση του Skype for Business. Συνολικά στα πέντε σεμινάρια που έχουν πραγματοποιηθεί έως τώρα, διάρκειας περίπου εννέα ωρών, έχουν συμμετάσχει περισσότερα από 400 μέλη του διδακτικού προσωπικού.

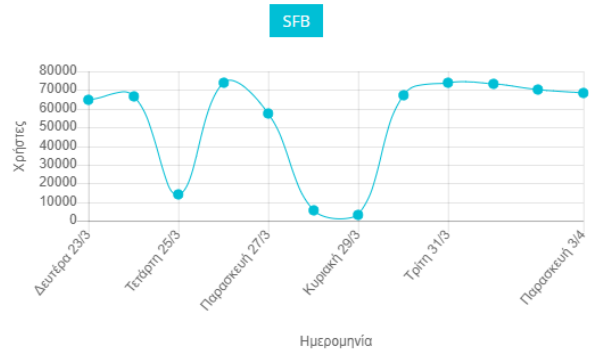
Από τις 2/4 ξεκίνησε από το Τμήμα Δικτύων η επεξεργασία και η ανάρτηση των δεδομένων για τη χρήση των επιμέρους υπηρεσιών του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης⁵. Τα στοιχεία ουσιαστικά αποτυπώνουν την εικόνα που έχει δοθεί από τα Τμήματα και επιβεβαιώνουν την ευρεία χρήση όλων των υπηρεσιών, κυρίως όμως του λογισμικού σύγχρονης (Skype for Business) και της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης (eclass).

⁵ Τα στοιχεία επικαιροποιούνται και ανανεώνονται διαρκώς και είναι διαθέσιμα εδώ: <https://sfb.sites.upnet.gr/stats>

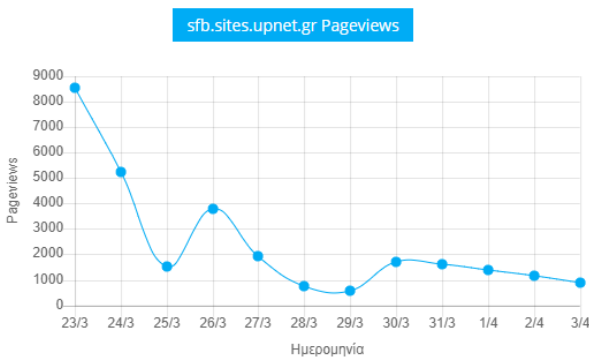
Αριθμός χρηστών που συνδέθηκαν σε εξ αποστάσεως διαλέξεις

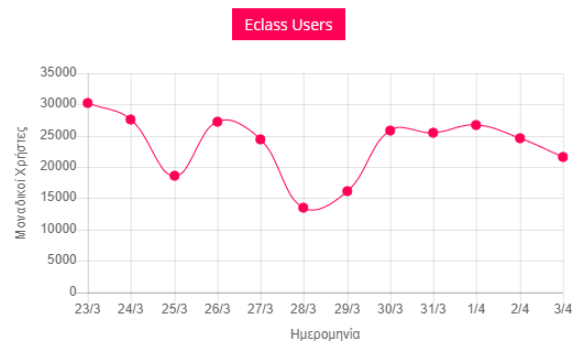
Λεπτά Χρήσης των διαλέξεων με SFB σε ημερήσια βάση

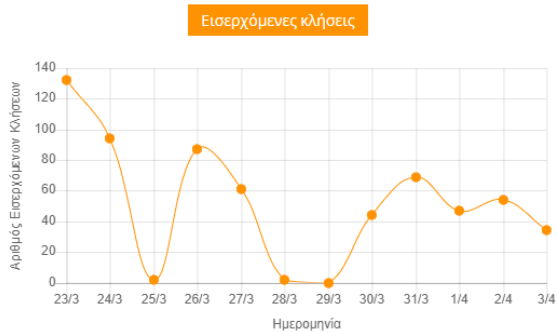
Προβολές σελίδων στην ιστοσελίδα λήψης οδηγιών

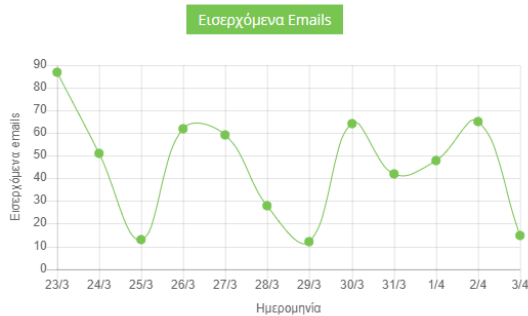
Μοναδικοί χρήστες που επισκέφθηκαν το Open Eclass

Τηλεφωνικά Αιτήματα Υποστήριξης στο 2610997777

Ηλεκτρονικά Αιτήματα Υποστήριξης

Διάγραμμα 1: Δεδομένα για το σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Τμήμα Δικτύων: 23.03.2020-03.04.2020)

Ο αριθμός χρηστών που συνδέονται με το Skype for Business, είναι 8.072 κατά μέσον όρο σε ημερήσια βάση τις εργάσιμες ημέρες. Επίσης, καταγράφεται μια αρκετά σταθερή χρήση του MS Teams (1.056 κατά μέσον όρο σε ημερήσια βάση), ωστόσο μπορεί να υποθεθεί ότι ένα μεγάλο μέρος αυτών των χρηστών συμμετέχουν σε συναντήσεις και όχι σε μαθήματα, αφού ακόμη και τις μη εργάσιμες ημέρες συνδέονται περίπου 600 χρήστες. **Η διάρκεια των συνεδριών του Skype for Business κυμαίνεται σε ημερήσια βάση από 953 σε 1.236 ώρες, ενώ**

οι χρήστες της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης (eclass) κυμαίνονται σε ημερήσια βάση από 21.589 έως 30.183 (μοναδικοί χρήστες κατά τις εργάσιμες ημέρες).

Κατά τις δύο πρώτες ημέρες της Μ. Εβδομάδας καταγράφηκαν 6.194 (13/4) και 5.692 (14/4) χρήστες του Skype for Business, 895 και 839 ώρες μαθημάτων, και 19.691 και 18.363 μοναδικοί χρήστες eclass.

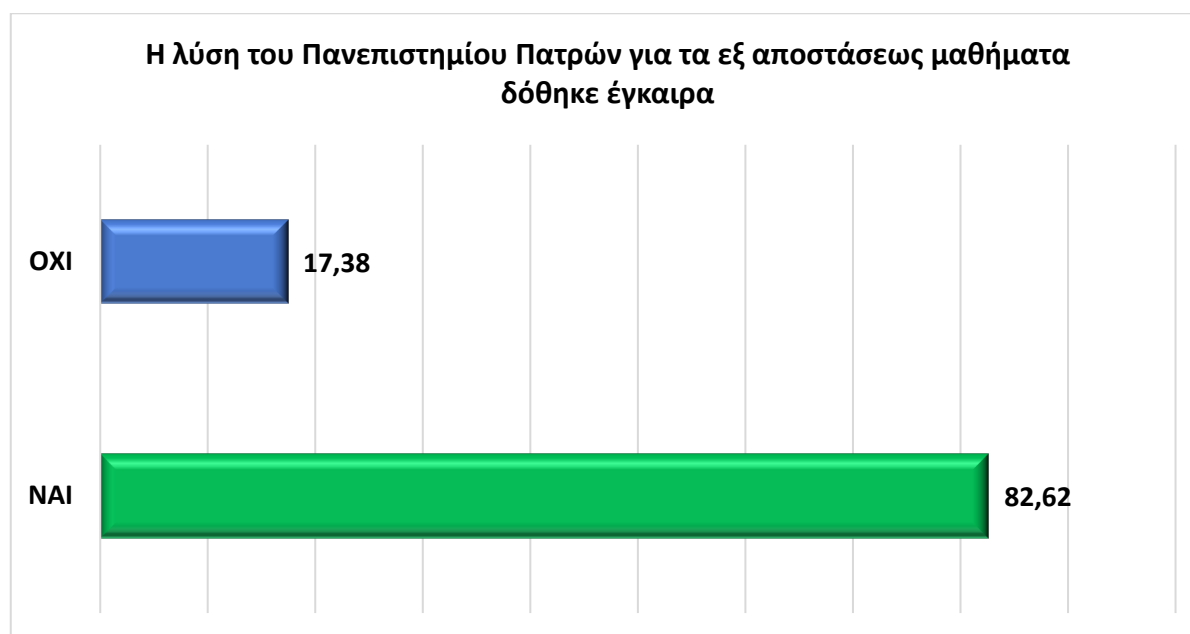
Επισημαίνεται, ότι πριν από τη μετάπτωση και συγκεκριμένα στις 24/2, όταν τα μαθήματα διεξάγονταν κανονικά, το Skype for Business παρουσίαζε μηδενική κίνηση (μηδενικός αριθμός χρηστών και ωρών λειτουργίας). Επίσης, κατά την περίοδο 24/2-15/3 ο μέσος αριθμός μοναδικών χρηστών του e-class ήταν 9.475, ενώ κατά την περίοδο 16/3-13/4 (δηλαδή από την έναρξη της πιλοτικής λειτουργίας της μετάπτωσης και έως τις αρχές της Μ. Εβδομάδας) ήταν 21.319, δηλαδή έχει υπερδιπλασιαστεί.

Οι υπηρεσίες υποστήριξης των μελών του διδακτικού προσωπικού εμφανίζουν μια σταδιακή μείωση. Οι προσπελάσεις (page views) στη σελίδα με τα εγχειρίδια χρήσης για την πλατφόρμα Skype For Business (<https://sfb.sites.upnet.gr>) ήταν 8.565 και έκτοτε σταδιακά μειώνονται, με τάση σταθεροποίησης στις 1.000 περίπου ανά ημέρα. Το ίδιο ισχύει και για την τηλεφωνική γραμμή και το e-mail υποστήριξης (helpdesk) που πλέον κυμαίνονται ανά περίπτωση σε λιγότερες από 50 ανά ημέρα. **Όπως προκύπτει από όλα τα παραπάνω στοιχεία η μετάπτωση σε πλήρη λειτουργία έχει επιτευχθεί και τα προβλήματα που παρουσιάζονται είναι πλέον σποραδικά.**

7. Οι απόψεις των φοιτητών/τριών

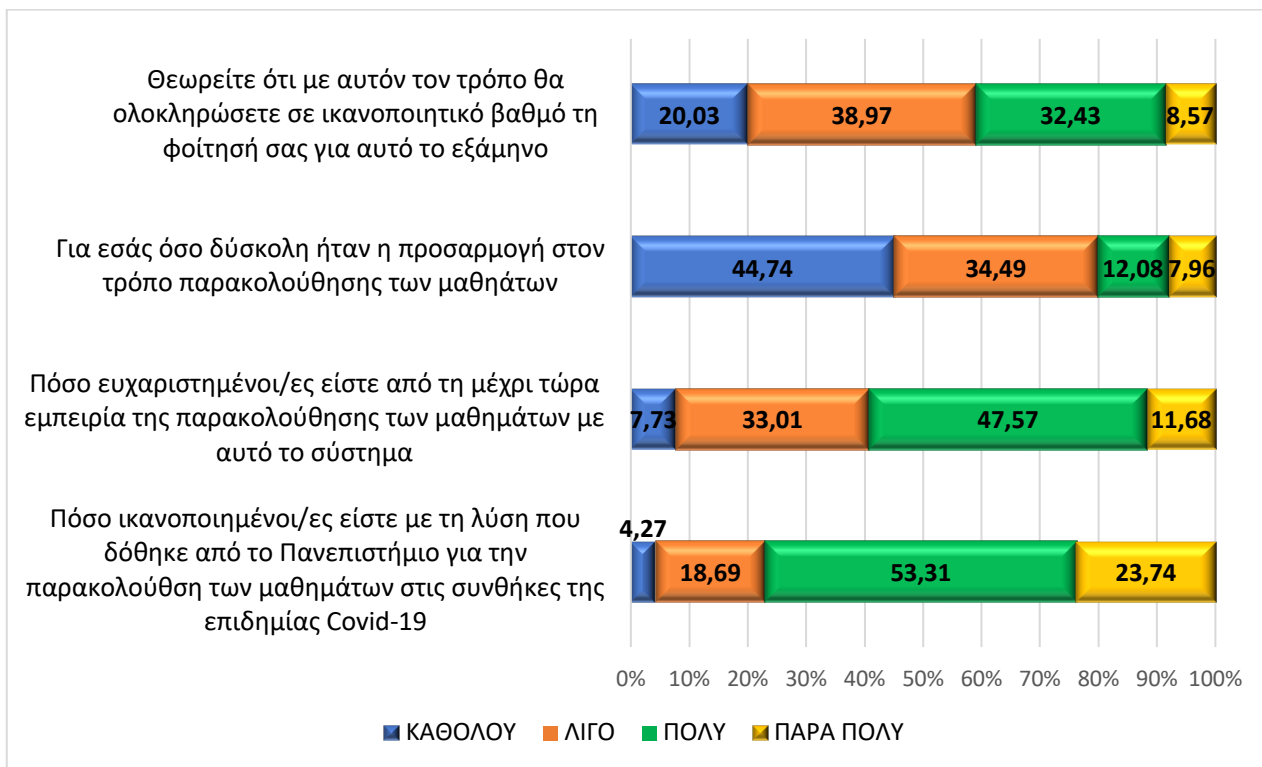
Προκειμένου να αποτυπωθεί και η άποψη των φοιτητών/τριών του Πανεπιστημίου, ο βαθμός αποδοχής του συστήματος αναπλήρωσης της εκπαιδευτικής λειτουργίας και τα προβλήματα που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν, η Επιτροπή στην 8^η συνεδρίασή της αποφάσισε να δημιουργηθεί ειδικό ερωτηματολόγιο για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Το ερωτηματολόγιο αναρτήθηκε την Τρίτη 31.03.2020, παράλληλα με την αποστολή μηνύματος στη λίστα ενημέρωσης (Students News), στα Τμήματα για ανάρτηση στις ιστοσελίδες, ενώ αναρτήθηκε και στο facebook του Πανεπιστημίου. Για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου

εστάλη και υπενθύμιση στο Students News την Παρασκευή 03.04.2020. Συνολικά συμπληρώθηκαν 3.446 ερωτηματολόγια. Από τα δεδομένα των ερωτηματολογίων (βλ. και Διάγραμμα 2) προκύπτει ότι σε ποσοστό **82,62%** θεωρείται πως το Πανεπιστήμιο Πατρών έδωσε έγκαιρα λύση για την αποκατάσταση της εκπαιδευτικής λειτουργίας.

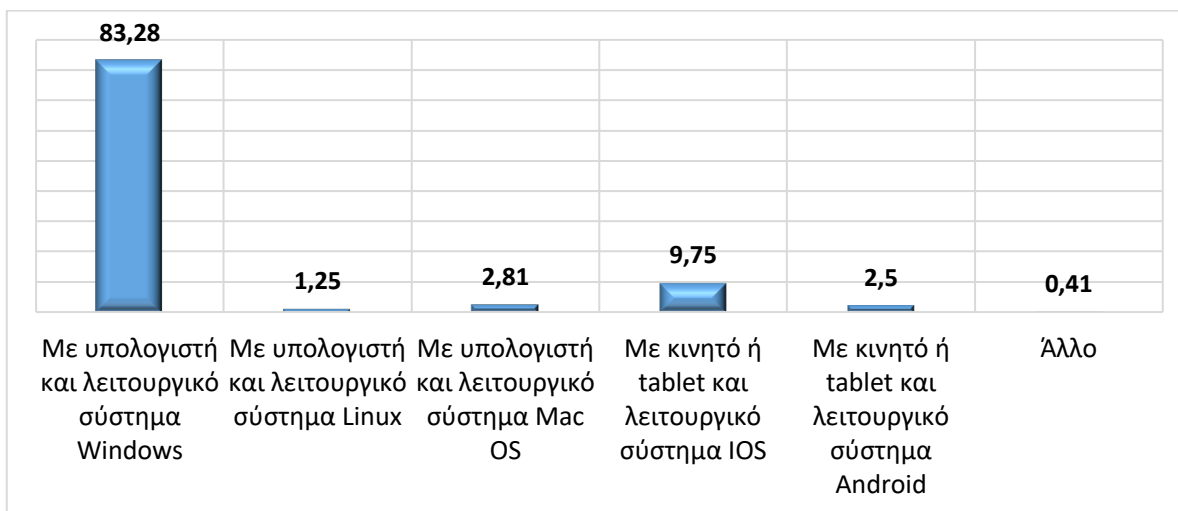
Διάγραμμα 2: Έγκαιρη λύση για τη μετάπτωση

Ως προς τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών/τριών από το σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης προκύπτει ποσοστό 77,05% για τις θετικές απόψεις («πολύ» και «πάρα πολύ»). Όσον αφορά την εμπειρία παρακολούθησης των μαθημάτων, ποσοστό 59,25% διατυπώνει θετικές απόψεις. Οι φοιτητές/τριες δεν δυσκολεύτηκαν στην προσαρμογή στο νέο σύστημα (ποσοστό 20,76% για «πολύ» και «πάρα πολύ», ενώ «καθόλου» επιλέγει ποσοστό 44,74%). Το μόνο σημείο για το οποίο δεν διατυπώνονται θετικές κρίσεις είναι η ολοκλήρωση του εξαμήνου. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες σε ποσοστό περίπου 59% θεωρούν ότι με τον τρόπο αυτό δεν θα ολοκληρώσουν σε ικανοποιητικό βαθμό τη φοίτησή τους. Θεωρούμε ότι αυτό οφείλεται αφενός στην αβεβαιότητα σχετικά με τις εξετάσεις (όπως προκύπτει από μια πρώτου επιπέδου ανάλυση ανοικτού τύπου ερώτησης) και αφετέρου στο πρόβλημα των συγγραμμάτων (βλ. και διάγραμμα 3).

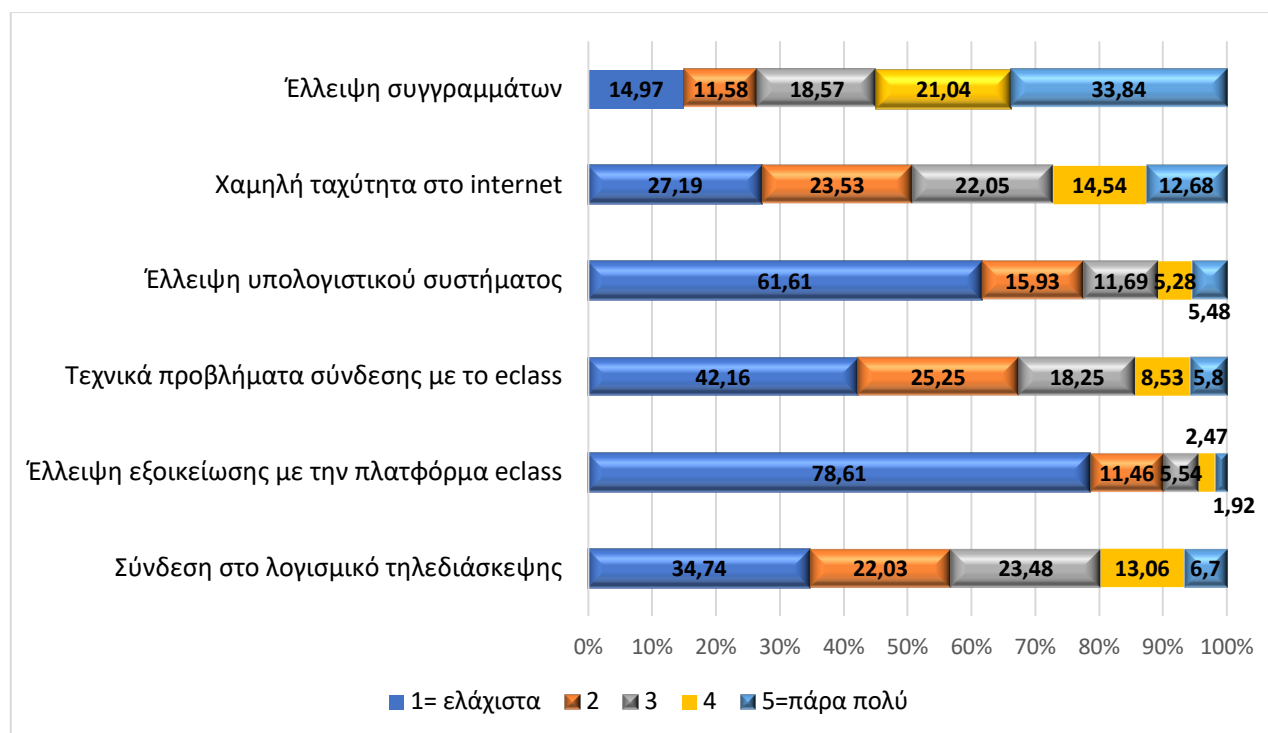
Διάγραμμα 3: Βαθμός ικανοποίησης από τα στοιχεία του συστήματος μετάπτωσης

Ως προς τον τρόπο σύνδεσης των φοιτητών στο Skype for Business, προκύπτει ότι περισσότεροι από 8 στους 10 συνδέονται μέσω υπολογιστή με λειτουργικό σύστημα Windows (διάγραμμα 4). Από κινητά τηλέφωνα και tablets συνδέεται ποσοστό 12,25%, ενώ από υπολογιστές και κινητά που παρουσιάζουν ζητήματα ασυμβατότητας με ορισμένες λειτουργίες του Skype for Business (υπολογιστές Mac OS, και κινητά IOS), συνδέεται ένας στους είκοσι φοιτητές (5,31%). Περίπου ένας στους εκατό (1,25%) συνδέεται από υπολογιστή με λειτουργικό σύστημα Linux ή άλλο λειτουργικό σύστημα.

Διάγραμμα 4: Τρόπος σύνδεσης στο διαδίκτυο

Το μόνο ουσιαστικό πρόβλημα φαίνεται ότι είναι η έλλειψη συγγραμμάτων (54,88% στις δύο άνω κατηγορίες βαθμού δυσκολίας) και σε μικρότερο βαθμό η χαμηλή ταχύτητα σύνδεσης στο διαδίκτυο (27,22%), αφού για τα υπόλοιπα προβλήματα εμφανίζονται σχετικά χαμηλά ποσοστά για τις άνω δύο κατηγορίες βαθμού δυσκολίας (βλ. και διάγραμμα 5): σύνδεση στο λογισμικό τηλεδιάσκεψης (19,76%), έλλειψη εξοικείωσης με την πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης (3,39%), τεχνικά προβλήματα σύνδεσης στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης (14,33%), έλλειψη υπολογιστή (10,76%)

Διάγραμμα 5: Προβλήματα και δυσκολίες

8. Προτάσεις για την περαιτέρω αναβάθμιση του συστήματος

Όπως προκύπτει από όλα τα παραπάνω στοιχεία (πραγματοποίηση μαθημάτων από τα Τμήματα, στοιχεία του Τμήματος Δικτύων, δεδομένα από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών/τριών), η **μετάπτωση στο νέο σύστημα έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς και η εκπαιδευτική λειτουργία έχει αποκατασταθεί σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.**

Το μόνο σημείο που χρειάζεται επειγόντως λύση είναι το ζήτημα των συγγραμμάτων. Στο εσωτερικό του Ιδρύματος έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες ενέργειες (ηλεκτρονικά συγγράμματα από την ΒΚΠ και ανάρτηση σημαντικά μεγαλύτερου όγκου εγγράφων στο eclass από τα μέλη του διδακτικού προσωπικού), ωστόσο η **αποστολή των συγγραμμάτων στους φοιτητές θεωρούμε ότι είναι ο βασικός στόχος αυτή τη στιγμή.**

Ως προς το λογισμικό σύγχρονης εκπαίδευσης, ήδη από τις πρώτες συνεδριάσεις η Επιτροπή εξέταζε με ιδιαίτερη προσοχή όλες τις προτάσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού για επιπλέον λύσεις διδακτικής αξιοποίησης διαφόρων τεχνολογικών εργαλείων. Στην κατεύθυνση αυτή μετά από διαπραγμάτευση με τον πάροχο υπηρεσιών αναβαθμίστηκε σημαντικά η υπηρεσία του Skype for Business, προκειμένου οι συνδέσεις να είναι σταθερότερες και με τα μικρότερα δυνατά προβλήματα – κάτι που άλλωστε προκύπτει και από τα στοιχεία χρήσης της προηγούμενης εβδομάδας.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρθηκαν στην αρχή της ενότητας για τον διπλασιασμό διεθνώς των εκπαιδευομένων που βρίσκονται εκτός εκπαιδευτικών δομών, αναμένεται να αυξηθεί η χρήση υπηρεσιών διαδικτύου. Για τους παραπάνω λόγους εξετάζονται συμπληρωματικές ρυθμίσεις και επιπλέον λύσεις, ιδιαίτερα προς την κατεύθυνση της εικονικής τάξης. Οι λύσεις αυτές θα προταθούν συμπληρωματικά, **όταν υπάρξει διαβεβαίωση για τη σταθερότητά τους**, από τους αντίστοιχους παρόχους με τους οποίους οι διαπραγματεύσεις είναι σε εξέλιξη.

Συμπληρωματικά προς τα παραπάνω, σημειώνουμε ότι όπως, προκύπτει από τα στοιχεία του Τμήματος Δικτύων, κατά μέσον όρο 1.000 περίπου χρήστες την ημέρα χρησιμοποιούν το λογισμικό Microsoft Teams. Προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης αυτού του λογισμικού, ήδη παρέχεται τεχνική υποστήριξη (από την τηλεφωνική γραμμή 7777 και το so@upatras.gr), ενώ έχουν δημιουργηθεί και οδηγοί χρήσης για διδακτικό προσωπικό και φοιτητές (<https://teams.upatras.gr/>). Στο χώρο υποστήριξης της εκπαίδευσης την εποχή του

Covid-19 του eclass (<https://eclass.upatras.gr/courses/EE994/>, απαιτείται εγγραφή) έχει δημιουργηθεί ειδικός χώρος με υλικό κατάρτισης, και χώρο συζήτησης σχετικά με τη χρήση του MS Teams.

9. Εργαστηριακά μαθήματα και εξετάσεις

Η ενδεχόμενη διεξαγωγή του μέρους των εργαστηριακών μαθημάτων που δεν έχει καλυφθεί από το σύστημα μετάπτωσης και η διενέργεια των εξετάσεων κατά τις εξεταστικές περιόδους Ιουνίου και Σεπτεμβρίου, κινούνται προδήλως πέραν των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και αποτελούν πεδία αποκλειστικής αρμοδιότητας των ακαδημαϊκών οργάνων, δηλαδή των Συνελεύσεων των Τμημάτων και, κυρίως, της Συγκλήτου του Ιδρύματος. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να παραθέσει τους προβληματισμούς και τις πιθανές λύσεις, όπως αυτές μπορούν να αποτυπωθούν μέχρι στιγμής από την καταγραφή των συνθηκών και των προτεινόμενων λύσεων σε άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Οι όποιες ρυθμίσεις και λύσεις που έχουν προταθεί τελούν υπό την αίρεση ή παρουσιάζουν υψηλό βαθμό αλληλεξάρτησης με τα μέτρα που θα ληφθούν από τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας στο πλαίσιο της υγειονομικής κρίσης, και κυρίως από τις ρυθμίσεις εκείνες που θα αφορούν τις συνθήκες συγκέντρωσης σε κλειστούς χώρους (όπως αποστάσεις και μέτρα πρόληψης). Ειδικά για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών μαθημάτων είναι αναγκαίο να συνυπολογιστούν ο αριθμός εκπαιδευομένων, οι μεταξύ τους αποστάσεις για την επαρκή διεξαγωγή των ασκήσεων και των πειραμάτων, καθώς και η ανταλλαγή εξοπλισμού μεταξύ των εκπαιδευομένων. Ενδεχομένως, να κριθεί αναγκαίο από τις εξελίξεις να δοθεί προτεραιότητα στα τελευταία έτη (ανάλογα με το Τμήμα: 4^ο, 5^ο και 6^ο) και αντίστοιχα να προγραμματιστεί η απόσβεση των απωλειών για τα άλλα έτη με τη διεξαγωγή στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος ή ακόμη και ενδεχόμενες τροποποιήσεις και ρυθμίσεις για συγκεκριμένα εργαστηριακού τύπου μαθήματα.

Ως προς τις εξετάσεις, καταρχάς προτείνεται να αποκλειστούν λύσεις που βασίζονται σε συστήματα εξ αποστάσεως επιτήρησης με χρήση ειδικών λογισμικών (proctoring exams). Από τη διερεύνηση που έγινε από την Επιτροπή για τις απαιτήσεις αυτών των συστημάτων, προκύπτει ότι απαιτούνται πολύ ειδικές προϋποθέσεις που δεν είναι διαθέσιμες σε όλο τον

φοιτητικό πληθυσμό στις συνθήκες της πανδημίας (όπως φορητός υπολογιστής, κινητό τηλέφωνο με κάμερα, αδιάλειπτη σύνδεση με το διαδίκτυο, δωμάτιο χωρίς παρουσία τρίτων). Επομένως, για ένα ίδρυμα με το μέγεθος του Πανεπιστημίου Πατρών, οι λύσεις αυτές είναι ανεδαφικές και δεν εγγυώνται την επιτυχή υπέρβαση του προβλήματος.

Κατά περίπτωση, και ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες γνωστικών αντικειμένων, μαθημάτων και Τμημάτων, μπορεί να προκριθούν απλούστερες λύσεις ή συνδυασμός τους, όπως:

(α) Προφορικές εξετάσεις μέσω του εργαλείων σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, για τις περιπτώσεις εκείνες που είναι εφικτή η διαπίστωση της ταυτοπροσωπίας των φοιτητών και μπορεί να διασφαλιστεί ότι δεν θα είναι δυνατή η αντιγραφή (λ.χ. εξετάσεις που βασίζονται στη χρήση ανοικτών βιβλίων, σύντομης διάρκειας ερωτήσεις).

(β) Αξιολόγηση μέσω εργασιών ή/και προφορική εξέταση μέσω των ήδη λειτουργούντων εργαλείων σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, υπό την προϋπόθεση της διασφάλισης ταυτοπροσωπίας και ελέγχου λογοκλοπής (μέσω της ενσωματωμένης λειτουργίας του Turnitin στο eclass). Η λύση αυτή απαιτεί τον σχηματισμό μικρών ομάδων φοιτητών.

(γ) Ανάθεση σύντομης εξέτασης συγκεκριμένης διάρκειας (home assignment) μέσω eclass και εν συνεχεία εξέταση μέσω σύγχρονης τηλεκπαίδευσης. Στην περίπτωση αυτή οι απαντήσεις δεν θα πρέπει να υπάρχουν σε βιβλία, σημειώσεις ή διαδικτυακές σελίδες.

(δ) Διεξαγωγή και των δύο εξεταστικών περιόδων μετά τις 15/8, όπου εικάζεται ότι θα έχουν διαμορφωθεί ευνοϊκότερες συνθήκες. Για παράδειγμα: περίοδος Ιουνίου από 17/8 έως 6/9, κενή εβδομάδα 7/9 έως 13/9, περίοδος Σεπτεμβρίου από 14/9 έως 4/10 και έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του νέου ακαδημαϊκού έτους χωρίς λευκή εβδομάδα από 5/10.

Σημειώνεται, ότι για τις περιπτώσεις (α) και (β) είναι αναγκαία η καταγραφή των συνεδριών κατά τις οποίες γίνεται εξέταση.

Ανεξάρτητα από τις λύσεις που θα επιλεγούν, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί σε κάθε περίπτωση η δυνατότητα εξέτασης με φυσική παρουσία καθώς είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα υπάρξει ένας αριθμός φοιτητών που δεν θα είναι σε θέση να αξιοποιήσει τις εξ αποστάσεως λύσεις. Επίσης, κρίνεται απαραίτητο να δηλώνεται από τους φοιτητές η προσέλευση στις εξετάσεις ικανό διάστημα πριν την έναρξη της περιόδου ώστε να είναι εφικτή η βέλτιστη χρήση των χώρων, αφού οι ανάγκες σε αίθουσες και αμφιθέατρα πιθανολογείται ότι θα είναι κατά πολύ μεγαλύτερες από εκείνες της πάγιας λειτουργίας, λόγω των απαιτήσεων που αναμένεται να υπάρξουν για αποστάσεις μεταξύ ατόμων σε κλειστούς χώρους.

Π3: Εισήγηση για τη Διεξαγωγή των Εξετάσεων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Σύμφωνα με το 294/15518/18.05.2020 έγγραφο της Πρυτάνεως Καθηγήτριας κ. Βενετσάνας Κυριαζοπούλου στο οποίο ζητείται η διατύπωση άποψης της Επιτροπής σχετικά με τους δόκιμους τρόπους διεξαγωγής εξετάσεων στις συνθήκες της επιδημίας COVID-19, η Επιτροπή στην 17^η συνεδρίασή της την Τρίτη 19.05.2021, αφού συνεκτίμησε τις τρέχουσες εξελίξεις, κατέληξε ομόφωνα στην ακόλουθη εισήγηση.

Στη δεύτερη Έκθεση της Επιτροπής προς τα μέλη της Συγκλήτου, είχαν ήδη διατυπωθεί οι βασικοί άξονες της πρότασης της Επιτροπής. Στο κείμενο αυτό τονίστηκε ο υψηλός βαθμός εξάρτησης που παρουσιάζουν οι όποιες λύσεις επιλεγούν, με τα μέτρα που θα ληφθούν από τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας στο πλαίσιο της υγειονομικής κρίσης (όπως αποστάσεις και μέτρα προστασίας). Σημειώθηκε, επίσης, ότι οι αποφάσεις για τους τρόπους διεξαγωγής των εξετάσεων κινούνται προδήλως πέραν των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και αποτελούν πεδία αποκλειστικής αρμοδιότητας των ακαδημαϊκών οργάνων. Επιπροσθέτως, η επιλογή του αντικειμένου διδασκαλίας, η μορφή της διδασκαλίας, η επιλογή των θεμάτων των εξετάσεων και ο τρόπος διεξαγωγής τους εντάσσονται στον πυρήνα της επιστημονικής και ακαδημαϊκής ελευθερίας των μελών του διδακτικού προσωπικού.

Στο διάστημα που μεσολάβησε προετοιμάστηκαν από το Κέντρο Δικτύων οδηγίες για τα βασικά σενάρια εξετάσεων, με βάση τις διαθέσιμες τεχνολογίες, ώστε να είναι άμεσα διαθέσιμες εφόσον ζητηθούν, ενώ μέλη της Επιτροπής συμμετείχαν σε διαδικτυακή σύσκεψη των ελληνικών πανεπιστημίων που είχε ως αποκλειστικό θέμα τη διεξαγωγή των εξετάσεων και την ανταλλαγή απόψεων για καλές πρακτικές στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής είχε επισημανθεί η δυσκολία διεξαγωγής διά ζώσης εξετάσεων με δεδομένο ότι με βάση τα ισχύοντα μέτρα απαιτούνται περίπου τετραπλάσιοι ή και πενταπλάσιοι πόροι (αίθουσες, προσωπικό για επιτήρηση, προσωπικό για υλοποίηση και εποπτεία της τήρησης των μέτρων) σε σχέση με τις κανονικές συνθήκες. Επίσης, σύμφωνα και με απόψεις που κατατέθηκαν στη σύσκεψη των ελληνικών πανεπιστημίων, η συγκέντρωση σε μια πόλη, φοιτητών από ολόκληρη τη χώρα και η επιστροφή μετά τις εξετάσεις στους τόπους κατοικίας ίσως δεν συνάδει προς τις προσπάθειες περιορισμού της διασποράς του ιού.

1. Δια ζώσης εξέταση

Στην περίπτωση των δια ζώσης εξετάσεων, η επιτροπή θεωρεί ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών πρέπει να διασφαλίσει την αυστηρή τήρηση όλων των υγειονομικών κανόνων που προβλέπονται από την Πολιτεία. Εντούτοις, δεδομένης της χωροταξίας του Πανεπιστημίου Πατρών, ιδιαίτερα στην Πανεπιστημιούπολη του Ρίου, των κλιματικών συνθηκών κατά την εξεταστική περίοδο και των διαθέσιμων ανθρώπινων πόρων (προσωπικό καθαριότητας και προσωπικό επιτήρησης) θα πρέπει να επιβεβαιωθεί αρμοδίως κατά πόσο είναι πρακτικώς εφαρμόσιμη η περίπτωση της εξέτασης με φυσική παρουσία.

2. Χρήση συστήματος εξ αποστάσεως επιτήρησης

Ως προς τα συστήματα εξ αποστάσεως επιτήρησης με χρήση ειδικών λογισμικών (proctoring exams), στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής είχε προταθεί να αποκλειστεί ως λύση κυρίως λόγω (α) της πολυπλοκότητας ως προς τη χρήση, (β) των τεχνικών μέσων που απαιτούνται από τους φοιτητές, (γ) των πολιτικών για τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων, και (δ) του υψηλού κόστους (η φθηνότερη λύση είναι περίπου 3 ευρώ ανά φοιτητή και ανά ώρα εξέτασης). Λόγω αυτών των παραμέτρων, από τα μέχρι στιγμής δεδομένα, προκύπτει ότι δεν προκρίνεται ως λύση από κανένα ελληνικό πανεπιστήμιο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με βάση τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα, προτείνονται οι παρακάτω λύσεις για τη διεξαγωγή των εξ αποστάσεως εξετάσεων.

Προκαταρκτικές ενέργειες

A) Η εξεταστική περίοδος του τρέχοντος εαρινού εξαμήνου προτείνεται να έχει διάρκεια τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων με έναρξη στις 22/6/2020 και λήξη στις 24/7/2020 για όσα τμήματα το επιθυμούν. Επιπροσθέτως, κρίνεται εφικτή η έναρξη της εξεταστικής περιόδου για τους επί πτυχίω φοιτητές πριν την 22^η Ιουνίου και ενδεχομένως από την 1^η εβδομάδα του Ιουνίου.

B) Για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των λύσεων που θα επιλεγούν από τη Σύγκλητο και τις ακαδημαϊκές μονάδες σημειώνονται τα εξής:

Λόγω της διαφορετικής φύσης των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, αλλά και της αυτονόητης ανάγκης για διαχείριση των εξετάσεων σε επίπεδο Τμημάτων, είναι απολύτως αναγκαίο να ενεργοποιηθούν οι υπεύθυνοι τεχνικών και εκπαιδευτικών θεμάτων ανά Τμήμα,

που είχαν οριστεί στην έναρξη των εξ αποστάσεως μαθημάτων, προκειμένου να υπάρχει αποκεντρωμένη και αποτελεσματική υλοποίηση των αποφάσεων των ακαδημαϊκών μονάδων.

Με ευθύνη της Επιτροπής, είναι εφικτό να διοργανωθούν διαδικτυακά σεμινάρια (webinars), για τους υπευθύνους τεχνικών και εκπαιδευτικών θεμάτων, προκειμένου εν συνεχεία να ενημερώσουν αναλυτικά τα μέλη του διδακτικού προσωπικού.

Για όλους τους τρόπους εξετάσεων θα αναπτυχθούν και επιπλέον των ήδη υφισταμένων, αναλυτικές οδηγίες.

Γ) το πρόγραμμα των εξετάσεων και ειδικότερα ο τρόπος εξ αποστάσεως εξέτασης ανά μάθημα ανακοινώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα, ενώ κρίνεται σκόπιμο να έχει εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Δ) Για την καλύτερη προετοιμασία της εξεταστικής διαδικασίας (όπως προσδιορισμός απαιτούμενου χρόνου εξέτασης στην περίπτωση προφορικών εξετάσεων ή προετοιμασία εικονικών δωματίων με συγκεκριμένο αριθμό φοιτητών ανά δωμάτιο ώστε να είναι εφικτή η online εποπτεία) θεωρείται σκόπιμη η δήλωση πρόθεσης συμμετοχής στην εξεταστική διαδικασία ανά μάθημα. Η δήλωση πρόθεσης συμμετοχής μπορεί να γίνει με κατάλληλη φόρμα στο e-class, μετά την ανακοίνωση του προγράμματος εξετάσεων.

Ε) Στην αρχή της εξέτασης, οι εξεταζόμενοι δηλώνουν (μέσω κατάλληλης φόρμας στο e-class) α) ότι συναινούν στην ακολουθούμενη μορφή εξέτασης και β) ότι συμμετέχουν οι ίδιοι στη διαδικασία αυτή τηρώντας όλους τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Στ) Η αξιολόγηση με τη χρήση των εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν στις εξ αποστάσεως εξετάσεις, αποτελεί νέα εμπειρία για τους διδάσκοντες και τους διδασκόμενους, συνεπώς θεωρείται μια καλή πρακτική να εξηγηθεί επαρκώς προς τους διδασκόμενους, και συνίσταται να γίνει προσομοίωσή της (mock up exam) ανά τμήμα και ανά έτος σπουδών.

Σενάρια εξ αποστάσεως εξετάσεων

Η επιτροπή θεωρεί ότι στην περίπτωση των εξ αποστάσεως εξετάσεων και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που απαιτείται γραπτή εξέταση, η αδιαβλητότητα των εξετάσεων δεν μπορεί να διασφαλιστεί πλήρως. Η ταυτοποίηση του εξεταζόμενου και κυρίως η εποπτεία της διαδικασίας εξέτασης μέσω κάμερας συνιστά λύση που μπορεί να περιορίσει αλλά όχι να εξαλείψει το

διαβλητό της εξέτασης. Απαιτεί όμως τεχνικές προϋποθέσεις (σύνδεση στο Διαδίκτυο και υπολογιστική συσκευή ή κινητό τηλέφωνο με κάμερα) από την πλευρά των φοιτητών.

Η επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων αυτών από το σύνολο των φοιτητών του Πανεπιστημίου Πατρών. Εφόσον επιλεγεί αυτός ο τρόπος εξέτασης, οι φοιτητές θα πρέπει να ενημερωθούν έγκαιρα για τις τεχνικές απαιτήσεις αυτού του τρόπου εξέτασης (με την ανακοίνωση του προγράμματος των εξετάσεων).

Η επιτροπή προτείνει **τρία σενάρια εξ αποστάσεως αξιολόγησης**, τα οποία μπορούν να υλοποιηθούν και συνδυαστικά: α) **προφορική εξ αποστάσεως εξέταση**, β) **γραπτές εργασίες** (που έχουν δοθεί κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ή την ημέρα της εξέτασης) και γ) **online γραπτή εξέταση** (συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και ανάπτυξης) **με περιορισμένες δυνατότητες εποπτείας**.

Στην διεύθυνση <https://sfb.sites.upnet.gr/exams/> έχουν αναπτυχθεί οι τεχνικές οδηγίες για την εξ αποστάσεως εξέταση ακαδημαϊκών μαθημάτων. Οι παραπάνω οδηγίες είναι ενδεικτικές για το πως μπορούν να κινηθούν οι διδάσκοντες την εξεταστική περίοδο και έχουν σαν κύριο μέλημα το όσο το δυνατό αδιάβλητο της διαδικασίας. Σε κάθε σενάριο αναλύεται τι εξυπηρετεί, η τεχνική λύση καθώς και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του. Τα παρακάτω σενάρια αποτελούν πρόταση της ομάδας υποστήριξης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του Τμήματος Δικτύων, και σε καμία περίπτωση δεν είναι δεσμευτικά για τους διδάσκοντες.

Για τα μικρά κυρίως ακροατήρια, η αξιολόγηση μέσω εργασιών μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την εξ αποστάσεως αξιολόγηση των φοιτητών κυρίως σε συνδυασμό με προφορική εξ αποστάσεως εξέταση. Αντίθετα, για μαθήματα με μεγάλα ακροατήρια, οι γραπτές εξετάσεις με περιορισμένες δυνατότητες εποπτείας κρίνεται ως η πλέον δόκιμη λύση.

Τα προτεινόμενα σενάρια μπορούν να υλοποιηθούν, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα, μέσω των διαθέσιμων τεχνικών λύσεων και πόρων του Πανεπιστημίου Πατρών.

A) Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση με χρήση τηλεδιάσκεψης. Το σενάριο αυτό προκρίνεται για μαθήματα επιλογής με σχετικά μικρά ακροατήρια (< 40 άτομα). Η προφορική εξέταση γίνεται μέσω Sfb ή άλλου εργαλείου τηλεδιάσκεψης (με επίδειξη ταυτότητας και διαρκώς ανοικτή κάμερα του εξεταζόμενου). Για καλύτερο έλεγχο ταυτοπροσωπίας, ο εξεταζόμενος συνδέεται στο σύστημα τηλεδιάσκεψης με τον ιδρυματικό του λογαριασμό. Στην περίπτωση

αυτή πρέπει να χρησιμοποιείται σύστημα τηλεδιάσκεψης που παρέχει τη δυνατότητα αυτή (SfB ή Microsoft Teams).

Η επιτροπή θεωρεί καλή πρακτική το συνδυασμό της προφορικής εξέτασης με παράλληλη κατάθεση γραπτής εργασίας από τους φοιτητές (βλέπε σημείο Β).

Κατά την ατομική προφορική εξ αποστάσεως εξέταση είναι καλή πρακτική στην εξέταση να συμμετέχει στην εικονική αίθουσα τουλάχιστον ένας ακόμα φοιτητής ή επιτηρητής, ώστε να εξασφαλιστεί το αδιάβλητο της αξιολόγησης.

Β) Αξιολόγηση με γραπτές εργασίες. Το σενάριο αυτό μπορεί να υλοποιηθεί μέσω εργασιών που έχουν δοθεί κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (και περιλαμβάνουν ασκήσεις, παραδοτέα, ανάπτυξη δεξιοτήτων, κ.λπ.) ή με θέμα εργασίας που ανακοινώνεται την ημέρα της εξέτασης (take home assignment) και δίνεται περιορισμένο αλλά εύλογο χρονικό διάστημα (όχι περισσότερο από κάποιες ώρες) για την ανάπτυξη και την αποστολή με ανάρτησή του στο e-class (εργαλείο «εργασίες»).

Η αξιολόγηση εργασιών μπορεί να συνδυαστεί με προφορική εξ αποστάσεως παρουσίαση και εξέταση με χρήση τηλεδιάσκεψης (σημείο Α).

Προτείνεται η κατάθεση της εργασίας να γίνεται στο e-class, στο οποίο ορίζεται σαφώς η καταληκτική ημερομηνία/ώρα παράδοσης της εργασίας και να ελέγχεται για λογοκλοπή μέσω του Turnitin (σύστημα ελέγχου λογοκλοπής συνδεδεμένο με την υπηρεσία e-class).

Γ) Γραπτή εξ αποστάσεως (online) εξέταση με ταυτοποίηση εξεταζόμενων και εποπτεία της διαδικασίας μέσω κάμερας. Το σενάριο αυτό προτείνεται για μαθήματα με μεγάλα ακροατήρια. Συνίσταται η γραπτή online εξέταση να γίνει μέσω e-class ώστε να υπάρχει πιστοποίηση εισόδου στο σύστημα με τον μοναδικό κωδικό του φοιτητή. Προϋπόθεση είναι να διαθέτουν κάμερα οι φοιτητές (σε κινητό ή υπολογιστή). Συνεπώς πρέπει οι φοιτητές να είναι ενήμεροι ότι οφείλουν να διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό (σύνδεση στο δίκτυο και υπολογιστή ή κινητό με κάμερα).

Η εξέταση που γίνεται μέσω του εργαλείου «Ασκήσεις» του e-class, μπορεί να περιλαμβάνει ποικιλία ερωτήσεων κλειστού τύπου (σωστού – λάθους, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις συμπλήρωσης, κ.λπ.) καθώς και θέματα (ερωτήσεις) ανάπτυξης. Οι ερωτήσεις ανάπτυξης πρέπει να ελεγχθούν από το σύστημα Turnitin για λογοκλοπή, για το σκοπό αυτό, οι

ερωτήσεις αυτού του τύπου είναι προτιμότερο να κατατεθούν μέσω του εργαλείου «Εργασίες» του e-class. Πρέπει να σημειωθεί ότι ερωτήσεις κλειστού τύπου διορθώνονται αυτόματα από το σύστημα.

Για την καλύτερη διεξαγωγή της διαδικασίας, προτείνεται οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες των 30-40 ατόμων (σε επιμέρους εικονικές τάξεις μέσω το Sfb ή του Microsoft Teams) και έναν τουλάχιστον «επιτηρητή». Η εποπτεία της διαδικασίας (περιορισμένου τύπου «επιτήρηση», δεδομένου ότι τα συστήματα που διαθέτουμε δεν επιτρέπουν ταυτόχρονη εποπτεία του συνόλου των καμερών) και η ταυτοποίηση γίνονται με κάμερα και επίδειξη της ταυτότητας του φοιτητή. Ο επιτηρητής μπορεί να ζητήσει σε κάθε στιγμή της διαδικασίας να ανοίξει η κάμερα του φοιτητή (εάν δεν είναι ήδη ανοικτή) και να επιδειχθεί η φοιτητική του ταυτότητα.

Για την αποφυγή της αντιγραφής προτείνεται η ανάπτυξη μεγάλης βάσης ερωτήσεων από τις οποίες αντλούνται τυχαία τα προς εξέταση θέματα και η παραμετροποίηση του συστήματος (είναι μια απλή επιλογή στο e-class) ώστε οι ερωτήσεις και οι προτεινόμενες απαντήσεις να αναδιατάσσονται αυτόματα. Με τις λειτουργίες αυτές καθίσταται πιο δυσχερής η δυνατότητα συνεργασίας ανάμεσα στους εξεταζόμενους.

Επίσης, για τον περιορισμό της δυνατότητας συνεργασίας μεταξύ φοιτητών προτείνεται περιορισμός του χρόνου της εξέτασης με αυτοματοποιημένο τρόπο: η διάθεση των ερωτημάτων γίνεται αυτόματα με την έναρξη της διαδικασίας εξέτασης ενώ στο σύστημα κλείνει αυτόματα με την χρονική περάτωση της διαδικασίας.

Είναι σκόπιμο τα ερωτήματα να καλύπτουν το σύνολο της εξεταζόμενης ύλης. Οι ερωτήσεις θα πρέπει να είναι σύνθετες και ο χρόνος εξέτασης πιο σύντομος από το συνήθη χρόνο δια ζώσης εξέτασης.

Εάν είναι εφικτό, η εξέταση να γίνει με ανοικτά βιβλία (και προφανώς συνθετότερα θέματα) ώστε η προσφυγή σε «φροντιστήρια» και η επιτήρηση μέσω κάμερας να μην παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο.

Ο εξεταζόμενος θα πρέπει να μεριμνήσει για την ποιότητα του εξοπλισμού και της σύνδεσης κατά την εξέταση. Σε περίπτωση διακοπής της σύνδεσης για λόγους ανωτέρας βίας (π.χ. διακοπή του δικτύου με ευθύνη του παρόχου ή διακοπή ηλεκτρικής ενέργειας, κ.λπ.) θα πρέπει ο εξεταζόμενος να είναι σε θέση να αποδείξει με στοιχεία τις συνθήκες ανωτέρας βίας, ώστε να

μην θεωρηθεί η διακοπή ηθελημένη αποχώρηση από την εξέταση και να επιτραπεί επανεξέταση.

Τέλος, σε περίπτωση τεχνικού προβλήματος από την πλευρά του εξεταστή (π.χ. γενικευμένο πρόβλημα με το σύστημα τηλεδιάσκεψης ή με το e-class) πρέπει να προβλεφθεί επανάληψη του εξεταζόμενου μαθήματος.

Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα, 19/5/2020

Π4: Οδικός Χάρτης Διεξαγωγής των Εξετάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

**ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2019-2020**

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ υπ' αριθ. 167/21.5.2020 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ
ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ

Προοίμιο

Ο παρών Οδικός Χάρτης περιλαμβάνει οδηγίες και διευκρινίσεις για τα επιμέρους στάδια και διαδικασίες κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων εαρινού εξαμήνου 2019-2020 με την εξ αποστάσεως μέθοδο, σύμφωνα με τις υπ' αριθ. 428/16115/22.5.2020 και 429/16125/22.5.2020 αποφάσεις της Συγκλήτου και τη συνημμένη σε αυτή «Εισηγήση για τη διεξαγωγή εξετάσεων της Επιτροπής για την εκπαιδευτική λειτουργία του Πανεπιστημίου στις συνθήκες της επιδημίας COVID-19», κατά τις διατάξεις της υπ' αριθ. 59181/Ζ1/19.5.2020 Απόφασης του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «*Ρυθμίσεις σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία των προγραμμάτων σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου, τη διενέργεια κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων, την πρακτική άσκηση φοιτητών και τη διεξαγωγή των εξετάσεων κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 (ΦΕΚ 1935/20.5.2020, τ. Β')*».

Ακολουθούν για τον σκοπό αυτό οι παρακάτω τέσσερις ενότητες που αφορούν τις επιμέρους διαδικασίες για α) τα Τμήματα, β) τους διδάσκοντες, γ) τους φοιτητές, καθώς και δ) τα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων βάσει της εισήγησης του Υπευθύνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και του Οδηγού Συμμόρφωσης στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων του Πανεπιστημίου Πατρών όπως έχει εγκριθεί και διατίθεται στον σύνδεσμο <https://www.upatras.gr/el/node/8947>.

A. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ:

1. Τα Τμήματα συγκροτούν **Επιτροπές Υποστήριξης** των Εξ Αποστάσεως Εξετάσεων σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου που απαρτίζονται από μέλη ΔΕΠ και τεχνικό προσωπικό.
2. Τα μέλη της Επιτροπής Υποστήριξης συμμετέχουν σε σεμινάρια διαδικτυακής επιμόρφωσης και ενημερώνουν αναλυτικά το διδακτικό προσωπικό ανάλογα με τις προϋποθέσεις και συνθήκες εξέτασης του Τμήματος.
3. Μετά την ενημέρωση του διδακτικού προσωπικού από τις Επιτροπές των Τμημάτων, ανακοινώνεται το πρόγραμμα της εξεταστικής περιόδου για το εαρινό εξάμηνο 2019-2020, με αναφορά στους τρόπους και τα μέσα για κάθε εξεταζόμενο μάθημα και καλούνται οι φοιτητές να δηλώσουν συμμετοχή στις εξετάσεις αφού συμπληρώσουν την **Ηλεκτρονική Αίτηση – Δήλωση για Συμμετοχή**:
<https://exams.eclass.upatras.gr/modules/auth/registration.php>
4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις διαπιστωμένης αδυναμίας πρόσβασης στα διαθέσιμα ψηφιακά μέσα εξ αποστάσεως εξέτασης για μεμονωμένες περιπτώσεις φοιτητών και μόνον, λαμβάνεται μέριμνα με ευθύνη του οικείου διδάσκοντος και Προέδρου του Τμήματος, για την αντιμετώπιση του θέματος.
5. Ο Πρόεδρος του Τμήματος σε συνεργασία με τα αντίστοιχα μέλη του διδακτικού προσωπικού αποφασίζουν τον πλέον πρόσφορο, κατά περίπτωση, τρόπο εξέτασης των φοιτητών της περίπτωσης (4) και ενημερώνεται ο Κοσμήτορας της Σχολής, όπως προβλέπεται στις σχετικές Αποφάσεις της Συγκλήτου.

B. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ:

Τα μέλη του διδακτικού προσωπικού:

1. Επιλέγουν από τους προτεινόμενους τρόπους εξέτασης, εκείνον που θεωρούν ότι ανταποκρίνεται κατά τον καλύτερο τρόπο στις απαιτήσεις εξέτασης του μαθήματος. Σημειώνεται ότι τα μέσα και οι τρόποι που προτείνονται αποτελούν εξειδίκευση των βασικών σεναρίων που έχουν εγκριθεί από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος και τα οποία αναφέρονται συνοπτικά στο τέλος του Οδικού Χάρτη.
2. Δημιουργούν για κάθε μάθημα νέα “**Εξέταση Μαθήματος**” στην πλατφόρμα exams.eclass.upatras.gr. Το μάθημα θα πρέπει να είναι τύπου «ανοικτό με εγγραφή» και οι φοιτητές θα κληθούν να εγγραφούν σε αυτό αποδεχόμενοι τον κανονισμό εξέτασης.
3. Αναρτούν ανακοινώσεις στο eClass κάθε μαθήματος, με αναλυτική επεξήγηση του τρόπου και των μέσων εξέτασης και καλούν τους φοιτητές εντός συγκεκριμένης προθεσμίας να εγγραφούν στην «Εξέταση μαθήματος» στην πλατφόρμα exams.eclass.upatras.gr. Η εγγραφή αυτή αποτελεί δήλωση συμμετοχής στην εξέταση του μαθήματος.
4. Μετά τη λήξη της προθεσμίας εγγραφών στην εξέταση, ενημερώνονται για το συνολικό αριθμό των φοιτητών που έχουν δηλώσει συμμετοχή στην εξέταση ώστε να ρυθμίσουν τα οργανωτικά ζητήματα της εξέτασης.
5. Διεξάγουν αν το κρίνουν αναγκαίο, προσομοιώσεις εξέτασης στις οποίες συμμετέχουν και οι επιτηρητές.
6. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, αναφέρουν προς την αρμόδια επιτροπή του Τμήματος τυχόν προβλήματα, και παρατηρήσεις.
7. Οι αρμόδιοι διδάσκοντες εξετάζουν κατά περίπτωση τα αιτιολογημένα αιτήματα φοιτητών της περιπτώσεως 4 της παραγράφου Α

Γ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ:

Οι φοιτητές που δικαιούνται να συμμετάσχουν στις εξετάσεις εαρινού εξαμήνου 2019-2020 θα πρέπει:

- Να ανατρέξουν και ενημερωθούν για τις οδηγίες ώστε να έχουν λάβει γνώση για τη μέθοδο και τα μέσα της εξ αποστάσεως εξέτασης από τους διδάσκοντες του μαθήματος.

Μπορούν επίσης να ενημερωθούν για τους τρόπους εξέτασης που υλοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών κατά το εαρινό εξάμηνο του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους στον σύνδεσμο <https://sfb.sites.upnet.gr/students/>.

- Να μεριμνήσουν για τα ακόλουθα:

1. να διαθέτουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό και τα απαραίτητα τεχνικά μέσα (π.χ. σταθερό ή φορητό Η/Υ, κάμερα, μικρόφωνο, κλπ.) και να έχουν ελέγξει τη σωστή λειτουργία τους
2. να έχουν σύνδεση στο διαδίκτυο την ημέρα και ώρα της κάθε εξέτασης
3. να έχουν ενεργοποιήσει τον ιδρυματικό λογαριασμό τους email να έχουν κάνει την ηλεκτρονική Αίτηση-Δήλωσή τους για συμμετοχή στις εξ αποστάσεως εξετάσεις εαρινού εξαμήνου 2019-2020 στην πλατφόρμα του <https://exams.eclass.upatras.gr/modules/auth/registration.php> και στη συνέχεια να εγγραφούν στα μαθήματα του Τμήματός τους στα οποία επιθυμούν να εξεταστούν.

Στην ανωτέρω ηλεκτρονική Αίτηση-Δήλωση για συμμετοχή στις εξ αποστάσεως εξετάσεις εαρινού εξαμήνου 2019-2020 κάθε φοιτητής καλείται να δηλώσει τα ακόλουθα:

ΑΙΤΗΣΗ – ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΙΤΗΤΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2019-2020

Έλαβα γνώση για τις τεχνολογίες και τα τεχνικά μέσα διεξαγωγής εξ αποστάσεως εξετάσεων σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου (Αρ.Πρωτ. [428/16125](#) και [429/16125](#)) και τη **συνημμένη εισήγηση της επιτροπής**, τον απαιτούμενο εξοπλισμό και τις απαιτούμενες ενέργειες για τη συμμετοχή και ταυτοποίησή μου στις εξ αποστάσεως εξετάσεις και επιθυμώ να συμμετέχω σε αυτές διαθέτοντας τον απαιτούμενο εξοπλισμό κατά τη διάρκεια της εξέτασής μου, σύμφωνα με τους παρακάτω όρους:

- I. η συμμετοχή μου στις εξετάσεις θα γίνει αποκλειστικά και μόνον μέσω του ιδρυματικού μου λογαριασμού
- II. δηλώνω ότι η εργασία/γραπτό κάθε εξέτασης που παραδίδω εκπονήθηκε αποκλειστικά από εμένα τον/την ίδιο/α και αποτελεί δημιούργημα ατομικό, και θα αναφέρω με ακρίβεια οποιαδήποτε βοήθεια έλαβα από άλλο πρόσωπο, οργανισμό, σύστημα και/ή τις πηγές που χρησιμοποίησα για τη συγγραφή της εργασίας ή του γραπτού μου
- III. αποδέχομαι τους κανόνες δεοντολογίας για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Πατρών και της τήρησης του κανονισμού και προάσπισης του κύρους των εξετάσεων όπως αυτοί ορίζονται στα άρθρα 41 και 101, αντίστοιχα του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Πατρών ([Εσωτερικός Κανονισμός ΦΕΚ 3899/2019 τ. Β΄](#)).
- IV. αποδέχομαι τον έλεγχο λογοκλοπής στις εργασίες/γραπτά που παραδίδω μέσω του πληροφοριακού συστήματος Turnitin που είναι ενσωματωμένο στην πλατφόρμα διεξαγωγής εξετάσεων
- V. αποδέχομαι τα μέτρα προστασίας προσωπικών δεδομένων του Ιδρύματος για τη διαδικασία των εξ αποστάσεως εξετάσεων ([σύμφωνα με την εισήγηση Υπευθύνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Πανεπιστημίου Πατρών](#)) και ειδικότερα αποδέχομαι ότι: 1) Οι μέθοδοι της εξ αποστάσεως αξιολόγησης των φοιτητών συνιστούν πράξεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων ειδικής κατηγορίας για λόγους προστασίας δημοσίου συμφέροντος τόσο για τους διδάσκοντες όσο και για τους διδασκόμενους, 2) απαγορεύεται η καταγραφή της εξεταστικής διαδικασίας με τον οποιοδήποτε τρόπο από τους συμμετέχοντες, β) απαγορεύεται η δημοσίευση ή ανάρτηση σε ιστοσελίδες ή κοινοποίηση σε τρίτους ή μετάδοση ή διανομή με οποιονδήποτε τρόπο του συνόλου ή μέρους της εξ αποστάσεως εξέτασης διότι οι πράξεις αυτές συνιστούν περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων που υπερβαίνουν το πλαίσιο προστασίας τους και παραβιάζουν ευθέως το νόμο και συνεπάγονται ευθύνη γι αυτόν που τις επιχειρεί.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις διαπιστωμένης αδυναμίας πρόσβασης στα διαθέσιμα ψηφιακά μέσα εξ αποστάσεως εξέτασης για μεμονωμένες περιπτώσεις φοιτητών και μόνον, λαμβάνεται μέριμνα με ευθύνη του οικείου διδάσκοντος και Προέδρου του Τμήματος, για την αντιμετώπιση του θέματος.

Δ. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ:

Το Πανεπιστήμιο Πατρών κατά τη διενέργεια των εξετάσεων με τη χρήση εξ αποστάσεως μεθόδων αξιολόγησης πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία και πρόσφορα οργανωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον σχετικό Οδηγό συμμόρφωσης στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας δεδομένων <https://www.upatras.gr/el/node/8947>.

Οι μέθοδοι της εξ αποστάσεως αξιολόγησης των φοιτητών συνιστούν πράξεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων ειδικής κατηγορίας για λόγους προστασίας δημοσίου συμφέροντος τόσο για τους διδάσκοντες όσο και για τους διδασκόμενους. Στο πλαίσιο αυτό το Πανεπιστήμιο διενεργεί την απαιτούμενη Μελέτη Εκτίμησης Αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη διεξαγωγή των εξ αποστάσεως εξετάσεων με την α) περιγραφή των πράξεων και σκοπών επεξεργασίας, β) την εκτίμηση της αναγκαιότητας και αναλογικότητας των πράξεων επεξεργασίας σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, γ) την εκτίμηση των κινδύνων όπως διαγράφονται στο πρόγραμμα και την πολιτική προστασίας των δεδομένων που ακολουθεί το ΠΠ για τη συμμόρφωση στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας και το ν. 4624/2019 και δ) την πρόβλεψη μέτρων αντιμετώπισης των κινδύνων και μέτρων ασφαλείας ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων.

Στο παραπάνω πλαίσιο προστασίας των δεδομένων με τη χρήση μεθόδων της εξ αποστάσεως αξιολόγησης εντάσσεται ως αναγκαία εγγύηση ότι α) η εξεταστική διαδικασία που επιλέγεται απαγορεύεται να καταγραφεί από οιονδήποτε συμμετέχοντα σε αυτή, β) καταγράφονται μόνο τα απαραίτητα για τη συμμετοχή στις εξετάσεις στοιχεία όπως η διασύνδεση στο δίκτυο, το ιδρυματικό όνομα του χρήστη, η IP διεύθυνση του υπολογιστή, η ημερομηνία και η ώρα της σύνδεσης και γ) απαγορεύεται η δημοσίευση ή ανάρτηση σε ιστοσελίδες ή κοινοποίηση σε τρίτους ή μετάδοση ή διανομή με οποιονδήποτε τρόπο του συνόλου ή μέρους της εξ αποστάσεως εξέτασης. Οι πράξεις αυτές συνιστούν περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων που υπερβαίνουν το πλαίσιο προστασίας τους και παραβιάζουν ευθέως το νόμο και συνεπάγονται ευθύνη για αυτόν που τις επιχειρεί.

Το ηλεκτρονικό αρχείο που εμπεριέχει το ηλεκτρονικό γραπτό θα αποθηκευτεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον εσωτερικό κανονισμό του ΠΠ περί φυσικών εγγράφων.

Ασφαλιστική δικλίδα για το αδιάβλητο της διαδικασίας από πλευράς προστασίας των προσωπικών δεδομένων αποτελεί η διασφάλιση της ταυτοποίησης των εξεταζομένων κατόπιν της υποβολής από μέρους τους αίτησης συμμετοχής στη διαδικασία της εξ αποστάσεως εξέτασης κάθε μαθήματος με χρήση αποκλειστικά ιδρυματικού λογαριασμού και τη συνακόλουθη υπεύθυνη δήλωσή τους ότι αποδέχονται την πολιτική προστασίας Δεδομένων του ΠΠ όπως έχει αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του Ιδρύματος και ότι οι απαντήσεις τους τηρώντας τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας αποτελούν προϊόν δικής τους πνευματικής προσπάθειας συναινούντες σε ενδεχόμενο έλεγχο πρόληψης λογοκλοπής.

Τέλος υπενθυμίζεται ότι υπάρχει δυνατότητα να απευθύνονται ερωτήματα για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων προς τον Υπεύθυνο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Πανεπιστημίου Πατρών στην ηλεκτρονική διεύθυνση: dpo@upatras.gr.

E. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΙΑΣ

Η ταυτοποίηση των φοιτητών που συμμετέχουν σε εξ αποστάσεως εξέταση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διαδικασίας. Ο έλεγχος ταυτοπροσωπίας γίνεται με χρήση αποκλειστικά και μόνο του ιδρυματικού λογαριασμού για σύνδεση στη πλατφόρμα των εξετάσεων και με την επίδειξη φοιτητικής/αστυνομικής ταυτότητας στην οθόνη του εξεταστή, ενώ συμπληρωματικά ο εξεταστής μπορεί να ζητήσει απόδειξη ότι ο εξεταζόμενος έχει πράγματι εκπονήσει την εργασία ή εκπονεί την εργασία με επίδειξη του γραπτού του, κλπ. Οι διδάσκοντες εξειδικεύουν τον τρόπο ταυτοποίησης, ανάλογα με την πλατφόρμα που επιλέγουν για τη διεξαγωγή της εξέτασης, με σεβασμό στη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

Z. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση 21.5.2020) καθόρισε τα εξής σενάρια εξ αποστάσεως εξετάσεων: (α) Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση (β) Κατάθεση γραπτών εργασιών (γ) Εξ αποστάσεως γραπτή εξέταση.

Στη συνέχεια παρέχεται σύντομη περιγραφή καθενός από τους τρόπους αυτούς εξέτασης ενώ στο Κέντρο Δικτύων <https://sfb.sites.upnet.gr/exams/> περιέχονται λεπτομερείς οδηγίες για

τρόπους υλοποίησής τους με χρήση των εργαλείων που υποστηρίζονται από το Πανεπιστήμιο Πατρών

(α) Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση.

Το σενάριο αυτό προκρίνεται για μαθήματα επιλογής με σχετικά μικρά ακροατήρια (< 40 άτομα). Η προφορική εξέταση γίνεται μέσω Skype for Business ή άλλου εργαλείου τηλεδιάσκεψης που επιτρέπει τη σύνδεση μέσω ιδρυματικού λογαριασμού του Πανεπιστημίου Πατρών. Η επιτροπή θεωρεί καλή πρακτική το συνδυασμό της προφορικής εξέτασης με παράλληλη κατάθεση γραπτής εργασίας από τους φοιτητές (βλέπε σημείο Β). Η προφορική εξέταση πρέπει να γίνεται σε ομάδες 2-5 φοιτητών ώστε να εξασφαλιστεί το αδιάβλητο της αξιολόγησης.

(β) Αξιολόγηση με γραπτές εργασίες.

Το σενάριο αυτό μπορεί να υλοποιηθεί μέσω εργασιών που έχουν δοθεί κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (και περιλαμβάνουν ασκήσεις, παραδοτέα, ανάπτυξη δεξιοτήτων, κ.λπ.) ή με θέμα εργασίας που ανακοινώνεται την ημέρα της εξέτασης (take home assignment) και δίνεται περιορισμένο αλλά εύλογο χρονικό διάστημα (όχι περισσότερο από κάποιες ώρες) για την ανάπτυξη και την αποστολή με ανάρτησή του στο e-class (εργαλείο «εργασίες»). Η αξιολόγηση εργασιών μπορεί να συνδυαστεί με προφορική εξ αποστάσεως παρουσίαση και εξέταση με χρήση τηλεδιάσκεψης (σενάριο α). Χρησιμοποιείται το exam.eclass και μπορεί να γίνει έλεγχος λογοκλοπής μέσω του Turnitin (σύστημα ελέγχου λογοκλοπής συνδεδεμένο με την υπηρεσία e-class).

(γ) Γραπτή εξ αποστάσεως εξέταση.

Το σενάριο αυτό προτείνεται για μαθήματα με μεγάλα ακροατήρια. Συνίσταται η γραπτή online εξέταση να γίνει μέσω exams.eclass. Το σενάριο συνδυάζεται με συνεχή ή μερική επιτήρηση, για το λόγο αυτό συνδυάζεται με σύνδεση σε σύστημα τηλεδιάσκεψης (SfB ή MS Teams), συνεπώς προϋπόθεση είναι να διαθέτουν κάμερα οι φοιτητές (σε κινητό ή υπολογιστή).

Η εξέταση που γίνεται είτε μέσω του εργαλείου «Ασκήσεις» του exams.eclass (ερωτήσεις κλειστού τύπου), είτε μέσω του εργαλείου «Εργασίες» του exams.eclass (ερωτήσεις ανάπτυξης). Πρέπει η εξέταση αυτή να έχει το χαρακτήρα εξέτασης "με ανοικτά βιβλία", δηλαδή οι ερωτήσεις θα πρέπει να είναι σύνθετες και ο χρόνος εξέτασης πιο σύντομος από το συνήθη χρόνο δια ζώσης εξέτασης, ενώ οι απαντήσεις δεν θα πρέπει να μπορεί να αναζητηθούν στο διαδίκτυο ή τα βοηθήματα του μαθήματος.

Π5: Ανακοινώσεις της Επιτροπής

A1 – 13.03.2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΓΙΑ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει ήδη συγκροτήσει επιτροπή για την αντιμετώπιση των συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 στην εκπαιδευτική του λειτουργία και τη συνέχιση της ομαλής πορείας της εκπαίδευσης των φοιτητών του σε όλα τα προγράμματα σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου. Η επιτροπή αποτελείται από τους: Νίκο Καραμάνο, Καθηγητή, Αναπληρωτή Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων (συντονιστής), Σταύρο Κουμπιά, Καθηγητή, Πρόεδρο Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών, Ευστράτιο Γαλλόπουλο, Καθηγητή, Πρόεδρο Τμήματος Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής, Βασίλειο Κόμη, Καθηγητή, Κοσμήτορα της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Νικόλαο Αβούρη, Καθηγητή, Συντονιστής Κέντρου Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Πολυμέσων, Αθανάσιο Καραλή, Καθηγητή, Συντονιστή Γραφείου Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης, Μιχαήλ Ξένο, Καθηγητή, μέλος Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Διά Βίου Μάθησης, Θεόδωρο Σερεμέτη, Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης, Χρήστο Βαλή, Τεχνικό Προσωπικό της Διεύθυνσης Δικτύων και Μηχανοργάνωσης και Ιωάννη Αντωνόπουλο, Τμήμα Δικτύων Δεδομένων, Φωνής.

Η αντιμετώπιση των συνεπειών από τη διακοπή λειτουργίας γίνεται με βάση συγκεκριμένο οδικό χάρτη, με γνώμονα αφενός την αναπλήρωση των μαθημάτων που δεν πραγματοποιούνται και αφετέρου τη διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, αλλά και τη σύννομη λειτουργία του με βάση τις προϋποθέσεις που το ισχύον νομικό πλαίσιο καθορίζει. Για το σκοπό αυτό, από την αναστολή της λειτουργίας του είχαν εκπονηθεί συγκεκριμένα σχέδια για τη μερική μετάπτωση της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιοποιηθούν όλες οι υποδομές που το Πανεπιστήμιο Πατρών διαθέτει, όπως ψηφιακά μαθήματα (διδακτικό υλικό, βιντεοδιαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, κλπ.) που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης, πλατφόρμες εξ αποστάσεως σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργασίας καθώς και οι υφιστάμενες δομές

(Κέντρο Δικτύων, Κέντρο Δια βίου Μάθησης, Κέντρο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Πολυμέσων, Γραφείο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης) με το κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινό τους δυναμικό.

Στο πλαίσιο αυτό, μετά και την έκδοση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α55/11-3-2020), στην οποία σαφώς ορίζεται ότι επιτρέπεται η διενέργεια των μαθημάτων με μέσα και μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το Πανεπιστήμιο Πατρών αξιοποιώντας όλους τους διαθέσιμους πόρους και δομές καθώς και τη συσσωρευμένη εμπειρία του εκκινεί άμεσα τη διεξαγωγή μαθημάτων μέσω των συστημάτων σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης. Με βάση τα συστήματα αυτά, θα διεξάγονται τα μαθήματα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων από τις πρώτες ημέρες της επόμενης εβδομάδας και, σύμφωνα με το υπάρχον χρονοδιάγραμμα, θα υπάρξει σταδιακή ενσωμάτωση και των προπτυχιακών μαθημάτων με στόχο να ολοκληρωθεί η επανέναρξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας έως το τέλος της επόμενης εβδομάδας. Αναλυτική ενημέρωση του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών θα γίνει με σειρά ανακοινώσεων τις επόμενες ημέρες.

Ειδικότερα, σε πρώτη φάση θα δοθεί έμφαση στην αναπλήρωση των μαθημάτων που δεν έγιναν αλλά και στη διεξαγωγή όσων μαθημάτων μπορούν να διεξαχθούν μέσω των συστημάτων σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης. Για τα υπόλοιπα μαθήματα (εργαστηριακά, κλινικά, πρακτικές ασκήσεις, κ.ά) θα υπάρξουν κατάλληλες διευθετήσεις, ανάλογα με τις πιθανές ρυθμίσεις που θα εξαγγελθούν από το Υπουργείο και την εξέλιξη των έκτακτων μέτρων. **Σε κάθε περίπτωση πρώτη προτεραιότητα του Πανεπιστημίου Πατρών είναι η ολοκλήρωση του εαρινού εξαμήνου από όλους τους φοιτητές.**

Είναι αναγκαίο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του Ιδρύματος να χρησιμοποιούν τον λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Ιδρύματος (upnet.gr) και να εγγράφονται στην πλατφόρμα e-class σε όλα τα μαθήματα που επιλέγουν για το εαρινό εξάμηνο.

Οι Πρόεδροι των Τμημάτων παρακαλούνται έως την επόμενη Τετάρτη να αποστείλουν καταστάσεις με τα μαθήματα στα οποία (α) είναι αναγκαίο να δοθεί

προτεραιότητα (λ.χ. θεωρητικά/υποχρεωτικά μαθήματα), (β) δεν είναι εφικτό να υλοποιηθούν με εξ αποστάσεως εκπαίδευση, και (γ) δεν είναι εφικτό να υλοποιηθούν με κανέναν τρόπο (λ.χ. πρακτική άσκηση σε δομές των οποίων η λειτουργία έχει ανασταλεί).

Έως τη Δευτέρα θα έχουν ολοκληρωθεί οι τεχνικές διευθετήσεις και θα είναι εφικτή η αναλυτικότερη ενημέρωση των μελών του διδακτικού προσωπικού όλων των κλάδων.

Αναλυτική ενημέρωση του διδακτικού προσωπικού και του φοιτητικού σώματος θα γίνει με σειρά ανακοινώσεων τις επόμενες ημέρες.

Ενημέρωση από:

Πρύτανη Πανεπιστημίου Πατρών, Καθηγήτρια Βενετσάνα Ε. Κυριαζοπούλου

Αναπληρωτή Πρυτάνεως, Καθηγητή Νικόλαο Καραμάνο

A2 – 16.03.2020

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19**

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Το Πανεπιστήμιο Πατρών με βάση τις οδηγίες της ελληνικής πολιτείας συνεκτίμησε τις συνθήκες που διαμορφώνονται από την επιδημία του ιού Covid-19. Στο πλαίσιο αυτό, δρομολογήθηκαν άμεσα οι απαραίτητες ενέργειες για **πραγματοποίηση των μαθημάτων προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου με βάση σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης**. Η εφαρμογή του συστήματος εκκινεί σήμερα **Δευτέρα 16/3/2020**, με στόχο έως το τέλος της εβδομάδας το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθημάτων του Πανεπιστημίου μας να γίνεται με αυτό τον τρόπο.

Οδηγίες

(α) Η δημιουργία των εξ αποστάσεως διαλέξεων για τα μαθήματά σας γίνεται με το λογισμικό **Skype for Business (SfB)**. Οδηγίες χρήσης θα βρείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://sfb.sites.upnet.gr>

(β) Μετά τη δημιουργία της κάθε διάλεξης στο SfB θα πρέπει να αναρτάτε (με βάση της οδηγίες του παραπάνω συνδέσμου) τον αντίστοιχο σύνδεσμο στο eclass (<https://eclass.upatras.gr/courses/EE994/>) του μαθήματος που αφορά η διάλεξη, ώστε να ενημερώνονται σχετικά οι φοιτητές.

Θα θέλαμε να σας υπενθυμίσουμε ότι λειτουργεί αποκλειστική τηλεφωνική γραμμή τεχνικής υποστήριξης (2610-997777), και αντίστοιχα ηλεκτρονική διεύθυνση (so@upatras.gr).

Σε κάθε περίπτωση το Πανεπιστήμιο Πατρών, ακόμη και μέσα σε αυτές τις συνθήκες, θα εξαντλήσει όλα τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα και θα κινητοποιήσει όλους τους δυνατούς ανθρώπινους πόρους προκειμένου να εκπληρώσει στο ακέραιο την αποστολή του και να σταθεί δίπλα στους φοιτητές και τις οικογένειές τους.

A3 – 16.03.2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Η Επιτροπή στην 3^η της συνεδρίαση, σήμερα Κυριακή 15/3/2020, συνεκτίμησε τις συνθήκες που διαμορφώνονται από την επιδημία Covid-19. Ήδη σε παγκόσμιο, αλλά και ειδικότερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ένας μεγάλος αριθμός ιδρυμάτων έχει εκκινήσει τη μετάπτωση των εκπαιδευτικών λειτουργιών σε μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, προκειμένου να περιοριστούν οι επιπτώσεις στο επίπεδο των εκπαιδευτικών συστημάτων. Από την προηγούμενη ανακοίνωση της επιτροπής, δρομολογήθηκαν κοινές ενέργειες όλων των εμπλεκόμενων δομών του Ιδρύματος (Κέντρο Δικτύων, Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης, Κέντρο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Πολυμέσων και Γραφείο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης), προκειμένου μέσα στο διήμερο να εκπονηθούν τα αναγκαία υλικά και να εξειδικευτούν οι ρυθμίσεις εκείνες που θα καταστήσουν εφικτή την αντιμετώπιση των συνεπειών στην εκπαιδευτική λειτουργία του Πανεπιστημίου Πατρών υπό τις παρούσες συνθήκες.

Οι προτεινόμενες λύσεις είναι ειδικού σκοπού, προσαρμοσμένες στις ιδιαιτέρως έκτακτες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί μετά τα μέτρα αναστολής λειτουργίας και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν σε όλους τους τομείς του δημοσίου βίου και προκρίθηκαν με γνώμονα την ελαχιστοποίηση των συνεπειών της κρίσης στο φοιτητικό πληθυσμό του Ιδρύματος. Προφανώς, δεν πρόκειται για εφαρμογή ενός νέου μοντέλου εκπαίδευσης, αλλά για έκτακτες ρυθμίσεις που στοχεύουν στο δραστικό περιορισμό των δυσάρεστων επιπτώσεων λόγω της διακοπής των εκπαιδευτικών λειτουργιών. Βασικός στόχος είναι η ολοκλήρωση του εξαμήνου και η ελάχιστη δυνατή απόκλιση από τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, με ιδιαίτερη μέριμνα για την ολοκλήρωση των σπουδών.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις και διευθετήσεις είναι οι ακόλουθες:

1. Μετά και τη δημοσίευση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α55/11-3-2020) και για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή λειτουργίας **δίνεται η δυνατότητα πραγματοποίησης των μαθημάτων προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου με βάση σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης**, το οποίο συναρτάται:
 - (α) σε *σύγχρονη* εκπαίδευση για διαλέξεις με χρήση του λογισμικού **Skype for Business**, για το οποίο το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει δωρεάν άδειες, και
 - (β) σε *ασύγχρονη* εκπαίδευση με χρήση της ήδη υφιστάμενης πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, του **e-class**.
2. Η εφαρμογή του συστήματος εκκινεί τη **Δευτέρα 16/3/2020**, με στόχο η μετάπτωση να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος της εβδομάδας. Το Πανεπιστήμιο Πατρών, με αφορμή αυτήν την έκτακτη κατάσταση, θα μπορούσε να επεξεργαστεί μακροπρόθεσμα αποδοτικές και αποδεκτές τεχνικές λύσεις για διδασκαλία από απόσταση για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, όπως αυτή που διάγουμε.
3. Οι Πρόεδροι των Τμημάτων, μετά από διαβούλευση με το διδακτικό προσωπικό, καταρτίζουν τον κατάλογο μαθημάτων που θα ενσωματωθούν στις ρυθμίσεις αυτές, καθώς επίσης και τον κατάλογο των μαθημάτων που πιθανώς δεν είναι εφικτό να υλοποιηθούν με το προτεινόμενο σύστημα. Εξυπακούεται, ότι η αναλογία μεταξύ σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης (δηλαδή αξιοποίησης του Skype for Business και του e-class), καθορίζεται με γνώμονα την ελάχιστη δυνατή απόκλιση από τα προβλεπόμενα, στα περιγράμματα των αντίστοιχων μαθημάτων, μαθησιακά αποτελέσματα. Επίσης, ορίζονται ανά Τμήμα, με ευθύνη των Προέδρων, ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι για το εκπαιδευτικό μέρος (κατά προτεραιότητα μπορούν να αξιοποιηθούν οι υπεύθυνοι των Τμημάτων για τα Ανοικτά Μαθήματα) και τεχνικοί υπεύθυνοι για την επίλυση των προβλημάτων σε πρώτο επίπεδο και την επικοινωνία με τις αντίστοιχες δομές και υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.
4. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου θα ενημερωθούν για τη νέα φάση εκπαιδευτικής λειτουργίας προκειμένου

εγγραφούν στα e-class των μαθημάτων που επιθυμούν να παρακολουθήσουν, μέσω του studentnews@upatras.gr.

5. Έχει ήδη δημιουργηθεί ειδικός χώρος («μάθημα») στο e-class του Ιδρύματος με τίτλο **«Εκπαιδευτική Λειτουργία την εποχή του Covid-19»**. Στον συγκεκριμένο χώρο έχουν ήδη αναρτηθεί, και διαρκώς θα εμπλουτίζονται, οδηγίες για τη λειτουργία και την αξιοποίηση του Skype for Business, καθώς επίσης και του e-class. Στο συγκεκριμένο μάθημα του e-class έχει δημιουργηθεί και Χώρος Συζήτησης, όπου το διδακτικό προσωπικό μπορεί να αναρτά καλές πρακτικές και προτάσεις, ενώ ο ίδιος χώρος μπορεί να λειτουργήσει και ως βήμα για διατύπωση αποριών. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η **εγγραφή σε αυτό, των μελών του διδακτικού προσωπικού όλων των κατηγοριών** που πρόκειται να αξιοποιήσουν το σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ώστε να έχουν πρόσβαση σε όλα τα υλικά και τη διαθέσιμη ενημέρωση.
6. Εγκαταστάθηκε τηλεφωνική γραμμή για επείγοντα τεχνικά προβλήματα (**helpdesk**), η οποία θα λειτουργεί από 09.00 έως 19.00 και θα υποστηρίζεται από τέσσερα στελέχη του Τμήματος Δικτύων.
7. Δημιουργήθηκε ειδικός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τεχνική υποστήριξη και διατύπωση ερωτημάτων τεχνικής φύσεως Τόσο η τηλεφωνική γραμμή όσο και ο λογαριασμός e-mail απευθύνονται στο διδακτικό προσωπικό, από το οποίο θα ενημερώνονται και οι φοιτητές.
8. Εντός της εβδομάδας η Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης θα δώσει κατάλογο ηλεκτρονικών πηγών, διδακτικών εγχειριδίων και ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων που θα μπορούν να εντάσσονται στα εξ αποστάσεως μαθήματα.
9. Η Επιτροπή θα συνεδριάζει σε καθημερινή βάση προκειμένου να επιλύει τα προβλήματα που θα παρουσιάζονται.
10. Οι παραπάνω ρυθμίσεις θα επανεξετάζονται με βάση τις εξελίξεις, τις νομοθετικές παρεμβάσεις της Πολιτείας και των συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος.

Ενδεχομένως να υπάρχουν και άλλες τεχνικές λύσεις, εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, μοντέλα και μορφές εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Σήμερα όμως αυτό που προέχει είναι η επιλογή εκείνων των τεχνικών λύσεων με βάση **τα άμεσα διαθέσιμα εργαλεία και τις υφιστάμενες υποδομές**, ώστε με ελάχιστη ενημέρωση τα μέλη του διδακτικού προσωπικού να μπορέσουν να εκκινήσουν άμεσα το διδακτικό τους έργο. Τα μέλη του Διδακτικού Προσωπικού μπορούν να διατυπώνουν τις προτάσεις τους για βελτιστοποίηση του συστήματος στον ειδικό χώρο που δημιουργήθηκε στο e-class, ώστε να συνεκτιμώνται και να αξιοποιούνται σε νέες ρυθμίσεις και διευθετήσεις. Όπως πάντοτε, έτσι και σε αυτή την πρωτόγνωρη εκπαιδευτική κρίση, τα μέλη του Διδακτικού Προσωπικού ενημερώνονται για τις διαθέσιμες τεχνικές λύσεις, τις προσαρμόζουν στις δικές τους διδακτικές ανάγκες και προτεραιότητες και δημιουργούν τις δικές τους πρωτότυπες παρεμβάσεις συμβάλλοντας στην επίλυση των προβλημάτων φοίτησης που ήδη έχουν αντικειμενικά δημιουργηθεί.

Σε κάθε περίπτωση το Πανεπιστήμιο Πατρών, ακόμη και μέσα σε αυτές τις συνθήκες, θα εξαντλήσει όλα τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα και θα κινητοποιήσει όλους τους δυνατούς ανθρώπινους πόρους προκειμένου να εκπληρώσει στο ακέραιο την αποστολή του και να σταθεί δίπλα στους φοιτητές μας και τις οικογένειές τους.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Η Επιτροπή στην 4^η συνεδρίασή της, σήμερα Τρίτη 17/3/2020, συνεκτίμησε τις εξελίξεις στο ζήτημα της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Ιδρύματος και ιδίως τα εξής:

(α) τα επιτυχή αποτελέσματα από την πιλοτική εφαρμογή του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, που προτάθηκε με το μήνυμα της 16/3/2020, και την εμπειρία των συναδέλφων που δίδαξαν αυτό το διήμερο.

(β) τις οδηγίες του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων αρμόδιου για Θέματα Ανώτατης Εκπαίδευσης (116/16.03.2020), σύμφωνα με τις οποίες είναι πλέον ορατό το ενδεχόμενο της πλήρους μετάπτωσης σε ηλεκτρονική εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η ανταπόκριση της πανεπιστημιακής κοινότητας στο σύνολό της, και ιδιαίτερα του διδακτικού προσωπικού, των δομών και των υπηρεσιών του Ιδρύματος είχε εντυπωσιακά αποτελέσματα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα:

- Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί αρκετά προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα με τη χρήση του λογισμικού Skype for Business με ακροατήρια που κυμαίνονται από 10 έως 200 άτομα, χωρίς να παρουσιαστούν ιδιαίτερα προβλήματα και μάλιστα με ιδιαίτερως ενεργή συμμετοχή και προσέλευση από την πλευρά των φοιτητών.
- Στον ειδικό χώρο («μάθημα») με τίτλο «Εκπαιδευτική Λειτουργία την Εποχή του Covid-19» που έχει δημιουργηθεί στο e-class (<https://eclass.upatras.gr/courses/EE994/>) για την υποστήριξη του διδακτικού προσωπικού, έχουν ήδη γίνει 455 εγγραφές, ενώ έχει προσπελαστεί 24.602 φορές. Αντίστοιχα, η σχετική ανακοίνωση στο facebook των φοιτητών του

Ιδρύματος προσπελάστηκε 13.624 φορές. Στο e-class έχει ήδη ξεκινήσει η κατάθεση ερωτημάτων αλλά και καλών πρακτικών από τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, ενώ αναρτήθηκαν και νέες οδηγίες για τη χρήση του Skype for Business <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/EE994/guide-teachingstaff-1.pdf> (συγγραφή και επιμέλεια: Ι. Αντωνόπουλος, Β. Γιαννακόπουλος και Ι. Τσάκωνας).

- Η τηλεφωνική γραμμή υποστήριξης για το διδακτικό προσωπικό ανταποκρίθηκε σε 182 κλήσεις κατά το πρώτο εικοσιτετράωρο λειτουργίας, ενώ απαντήθηκαν 33 μηνύματα στον ηλεκτρονικό λογαριασμό.
- Ξεκίνησε η λειτουργία της ιστοσελίδας «Υποστήριξη εκπαιδευτικού έργου» στον ιστότοπο της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης <https://library.upatras.gr/support/edumaterial>, με ηλεκτρονικά συγγράμματα και πηγές. Η ιστοσελίδα αυτή θα εμπλουτίζεται συνεχώς τις επόμενες ημέρες.

Στο Πανεπιστήμιο Πατρών έχουν ήδη δρομολογηθεί όλες οι αναγκαίες διευθετήσεις προκειμένου η μετάπτωση αυτή να επηρεάσει στο μικρότερο δυνατό βαθμό το επίπεδο ποιότητας στην εκπαίδευση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. **Οι διευθετήσεις αυτές είναι απολύτως συμβατές με τις οδηγίες που δόθηκαν σήμερα από το Υπουργείο και επομένως είναι απολύτως αναγκαίο αυτή τη στιγμή να ενσωματωθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερος αριθμός μαθημάτων στο σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.** Σημειώνεται, ότι σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου, όλα τα ΑΕΙ πρέπει να αξιοποιήσουν το διάστημα έως τις 24.3.2020 προκειμένου να προετοιμαστούν για το ενδεχόμενο παράτασης της αναστολής λειτουργίας με φυσική παρουσία, ενώ έως τις 30.3.2020 είναι απαραίτητο να έχει αποσταλεί στο Υπουργείο ο αριθμός μαθημάτων που προσφέρονται εξ αποστάσεως ανά Τμήμα και ΑΕΙ. Στην κατεύθυνση αυτή είναι αναγκαίο τις αμέσως επόμενες ημέρες να γίνουν οι εξής ενέργειες:

- Καθορισμός των μαθημάτων που θα ενταχθούν στο σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης από όλα τα Τμήματα του Ιδρύματος, με αιτιολόγηση για τα μαθήματα που δεν θα προσφερθούν, όπως τονίζεται στις οδηγίες του

Υπουργείου. Στα μαθήματα που θα προσφερθούν περιλαμβάνονται εκείνα που είναι εφικτό να υλοποιηθούν με βάση το σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (θεωρητικά μαθήματα, θεωρητικό μέρος εργαστηριακών μαθημάτων, κλπ). Στόχος είναι για όσο διάστημα διαρκέσει η αναστολή λειτουργίας να έχουν γίνει οι αναπληρώσεις μαθημάτων, αλλά και η ολοκλήρωση του μεγαλύτερου μέρους των θεωρητικών μαθημάτων, ώστε όταν επιτραπεί η λειτουργία με φυσική παρουσία να υπάρχουν περισσότεροι διαθέσιμοι πόροι για την αναπλήρωση των εργαστηριακού τύπου μαθημάτων.

- Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να αξιοποιηθούν σε αυτή την κατεύθυνση τα κενά που δημιουργούνται στα ωρολόγια προγράμματα λόγω αναβολής των εργαστηριακής φύσεως μαθημάτων, ενώ θα ήταν σκόπιμο από την επόμενη εβδομάδα να δημιουργηθούν νέα ωρολόγια προγράμματα για το διάστημα της αναστολής λειτουργίας. Οι διαδικασίες μέσω των οποίων ένα μάθημα θα θεωρείται ότι έχει διδαχθεί καθορίζονται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και επομένως οι ειδικότερες προϋποθέσεις θα καθοριστούν από τις Συνελεύσεις των Τμημάτων.
- Η παροχή των συγγραμμάτων στους φοιτητές είναι απολύτως απαραίτητη, ειδικά υπό αυτές τις συνθήκες. Επομένως, πρέπει να γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες από τους αρμόδιους και εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να δοθεί η δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης στα συγγράμματα των μαθημάτων, προκειμένου να υποστηριχθεί ακόμη περισσότερο η μετάπτωση σε συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Στις οδηγίες του Υπουργείου αναφέρεται ότι η προσφορά μαθημάτων εξ αποστάσεως, δεν μπορεί να περιορίζεται μόνον στον ασύγχρονο τρόπο, αλλά είναι αναγκαίο να συνοδεύεται και από διδασκαλία με σύγχρονο τρόπο (διαδικτυακή διεξαγωγή του μαθήματος) ή και από βιντεοσκοπημένες διαλέξεις. Το σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που έχει δημιουργηθεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών καλύπτει τις προϋποθέσεις αυτές, αφού για το μεν σύγχρονο μέρος έχει διατεθεί το

λογισμικό Skype for Business, ενώ ως πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης υφίσταται ήδη το e-class.

Η Επιτροπή παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή και συνεκτιμά στις αποφάσεις της όλες τις δημιουργικές προτάσεις των συναδέλφων, αλλά και τις απόψεις της φοιτητικής κοινότητας, για την ενδεχόμενη χρήση και άλλων διαθέσιμων εργαλείων. Ωστόσο, η μέχρι στιγμής κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στα μεγάλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διεθνώς, δείχνει ότι στις περισσότερες των περιπτώσεων επιλέγεται ένας τύπος τεχνικών μέσων, κυρίως για λόγους υποστήριξης και εκπαίδευσης του προσωπικού, εξοικείωσης των φοιτητών με συγκεκριμένα και σταθερά περιβάλλοντα μάθησης, αλλά και για λόγους τεχνικής υποστήριξης των συστημάτων. Δεν είναι επιθυμητό να μην επιτραπεί η χρήση και άλλων εργαλείων που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά, όμως σε αυτές τις περιπτώσεις είναι αναγκαίο να συνυπολογίζονται τα ζητήματα πιστοποίησης της διαδικασίας ως προς την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, η προστασία των προσωπικών δεδομένων, αλλά ζητήματα διάθεσης υλικού σε άλλες πλατφόρμες εκτός Πανεπιστημίου Πατρών. Επίσης, σε αυτή τη φάση μετάπτωσης σε εξ αποστάσεως εκπαίδευση, οι υποστηρικτικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών δεν θα είναι σε θέση να υποστηρίξουν τεχνικά ζητήματα για κάθε πλατφόρμα σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης. Σε αυτή την πρωτόγνωρη κατάσταση κρίσης, είναι απαραίτητο να συντονιστούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό όλα τα διαθέσιμα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό, προκειμένου να αποφευχθούν παράπλευρα προβλήματα που ενδεχομένως να προκύψουν από την πολυτυπία των λύσεων που θα επιλεγούν.

Η αποτίμηση της Επιτροπής για τις δύο πρώτες ημέρες πιλοτικής λειτουργίας είναι απολύτως θετική. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και υπό εξαιρετικά πιεστικές συνθήκες έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την προετοιμασία εκείνων των λύσεων που θα έχουν ως αποτέλεσμα την ομαλοποίηση της κατάστασης στο μέτρο του εφικτού. Ο βαθμός κινητοποίησης του συνόλου της κοινότητας του Ιδρύματος εγγυάται ότι εντός της επόμενης εβδομάδας θα έχει αποκατασταθεί το μεγαλύτερο μέρος της εκπαιδευτικής λειτουργίας.

A5 – 19.03.2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Με βάση τα έως τώρα στοιχεία από όλες τις ακαδημαϊκές μονάδες προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των θεωρητικών μαθημάτων θα προσφερθεί με το σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Όπως είναι γνωστό, αναλυτικές οδηγίες για τη χρήση των λογισμικών, και ιδιαίτερα του Skype for Business, έχουν αναρτηθεί από τις 15/3 στον ειδικό χώρο του eclass: «Εκπαιδευτική Λειτουργία την εποχή του Covid-19» (<https://eclass.upatras.gr/courses/EE994/>). Προκειμένου όμως να υποστηριχθεί ακόμη περισσότερο η διαδικασία μετάπτωσης των μαθημάτων στο σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και μετά από αιτήματα πολλών μελών του διδακτικού προσωπικού, αποφασίστηκε να διοργανωθούν τέσσερα διαδικτυακά σεμινάρια με αντικείμενο τα τεχνικά ζητήματα και την εκπαιδευτική αξιοποίηση του λογισμικού Skype for Business. Τα σεμινάρια αυτά έχουν προγραμματιστεί για αύριο και μεθαύριο, δηλαδή πριν την έναρξη της πρώτης εβδομάδας μετάπτωσης. Οι ημέρες και ώρες διεξαγωγής είναι:

Παρασκευή 20/3: 11.00-12.00 και 17.00-18.00

Σάββατο 21/3: 11.00-12.00 και 17.00-18.00

Προκειμένου να διασφαλιστεί από τεχνική άποψη η διεξαγωγή των σεμιναρίων είναι αναγκαίο να υπάρξει ανώτατος αριθμός συνδεδεμένων χρηστών. Για τον λόγο αυτό τα μέλη του διδακτικού προσωπικού (όλων των τύπων και κατηγοριών) που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν παρακαλούνται να συμπληρώσουν τα στοιχεία (και την προτιμώμενη ημέρα και ώρα) στην παρακάτω φόρμα:

<https://sfb.sites.upnet.gr/webinars/>

Σημειώνεται, ότι εφόσον υπάρξει κάλυψη μιας από τις επιλογές, η δυνατότητα συμπλήρωσης θα αφορά τις υπόλοιπες.

A6 - 22.03.2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Τα τέσσερα διαδικτυακά σεμινάρια (webinars) για τη χρήση του λογισμικού Skype for Business πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία την Παρασκευή και το Σάββατο. Η συνολική διάρκεια των σεμιναρίων ήταν μεγαλύτερη από επτά ώρες και τα παρακολούθησαν περισσότερα από 300 μέλη του διδακτικού προσωπικού.

Ευχαριστούμε το Τμήμα Δικτύων για την υποστήριξη του τεχνικού μέρους των σεμιναρίων, τα μέλη της Επιτροπής που συμμετείχαν ως συντονιστές, και όλους και όλες τις συναδέλφους που τα παρακολούθησαν.

Μετά την εβδομάδα πιλοτικής εφαρμογής, από αύριο ξεκινά η πλήρης μετάπτωση των θεωρητικών μαθημάτων και του θεωρητικού μέρους των εργαστηριακών μαθημάτων στο σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Υπενθυμίζουμε ότι τα υλικά για το σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης θα ανανεώνονται και θα εμπλουτίζονται συνεχώς και είναι διαθέσιμα στον δικτυακό χώρο «Εκπαιδευτική λειτουργία την εποχή του Covid-19» (<https://eclass.upatras.gr/courses/EE994/>).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Η Επιτροπή στην 7^η συνεδρίασή της, σήμερα Δευτέρα 23/3/2020, συνεκτίμησε τα πρώτα δεδομένα από την πρώτη ημέρα μετάπτωσης της εκπαιδευτικής λειτουργίας στο σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και κατέληξε στα ακόλουθα σημεία για την ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας του Ιδρύματος. Από σήμερα το πρωί ξεκίνησε η προσφορά του συνόλου των θεωρητικών μαθημάτων και του θεωρητικού μέρους των εργαστηριακών μαθημάτων σε όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών. Όπως ήταν αναμενόμενο, παρατηρήθηκαν προβλήματα τεχνικής φύσεως, κάτι που συμβαίνει σε όσα εκ των πανεπιστημίων διεθνώς επιχειρούν από την προηγούμενη εβδομάδα τέτοιας έκτασης εγχειρήματα. Ο κύριος όγκος των προβλημάτων αυτών οφείλεται στην υπερφόρτωση των συστημάτων διεθνώς λόγω της ιδιαίτερα αυξημένης ζήτησης για παρόμοιες υπηρεσίες. Από το Τμήμα Δικτύων έγιναν όλες οι απαραίτητες διευθετήσεις προκειμένου να επιλυθούν εκείνα προβλήματα που μπορούν να αντιμετωπιστούν στο επίπεδο του Ιδρύματος:

- Λίγο μετά την έναρξη των μαθημάτων το πρωί παρουσιάστηκε πρόβλημα στη σύνδεση αρκετών χρηστών, κυρίως φοιτητών. Για την επίλυση του προβλήματος έγινε αναβάθμιση σε νέα έκδοση της υποδομής ταυτοποίησης και εξουσιοδότησης (Shibboleth) και πενταπλασιάστηκε ο αριθμός των ταυτόχρονα εξυπηρετούμενων χρηστών ώστε να επιτευχθεί η ομαλότερη σύνδεση μεγαλύτερου αριθμού χρηστών στο Skype for Business.
- Το σύστημα ασύγχρονης εκπαίδευσης (eclass), λόγω αυξημένης χρήσης τέθηκε εκτός λειτουργίας για λιγότερο από μία ώρα. Το πρόβλημα επιλύθηκε με τον διπλασιασμό των ενεργών συνδέσεων στη βάση δεδομένων του και έκτοτε δεν σημειώθηκαν δυσλειτουργίες μέχρι τη λήξη και των τελευταίων μαθημάτων της ημέρας.

- Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρήθηκε το πρόβλημα διακοπής της σύνδεσης, είτε για μέλη του διδακτικού προσωπικού είτε για φοιτητές. Αυτό είναι κάτι που, σύμφωνα με τις διαθέσιμες αναφορές, συμβαίνει σε αρκετά συστήματα σύγχρονης εκπαίδευσης αυτή την περίοδο. **Συνιστάται σε αυτές τις περιπτώσεις η άμεση επανασύνδεση μέσω του συνδέσμου του μαθήματος και παρακαλούνται τα μέλη του διδακτικού προσωπικού να ενημερώνουν τους φοιτητές για αυτή τη δυνατότητα κατά την έναρξη των μαθημάτων.**

Επισημαίνεται ότι για τη σύνδεση στο Skype for Business δεν απαιτείται η προηγούμενη χρήση της υπηρεσίας OpenVPN, η χρήση της οποίας καλό είναι να αποφεύγεται για το μεταβατικό διάστημα. Αντίστοιχα, συνιστάται να μην υπερφορτώνεται το σύστημα ασύγχρονης εκπαίδευσης (eClass) με πολλά αρχεία βίντεο και με αρχεία για τα οποία μπορεί να δίνονται σύνδεσμοι.

Προκειμένου να υπάρξει μια πλήρης αποτίμηση της κατάστασης και να δρομολογηθούν οι ενέργειες βελτίωσης που θα κριθούν αναγκαίες καλούνται τα Τμήματα να:

- προχωρήσουν σε πλήρη αποτύπωση για τις πρώτες ημέρες λειτουργίας.
- εξετάσουν όλες τις δυνατότητες για αποφόρτιση της λειτουργίας τις ώρες αιχμής εξαντλώντας τις δυνατότητες σε επίπεδο ωρολογίου προγράμματος (όπως: επιμήκυνση ως προς τις ώρες, διεύρυνση ωραρίου, αξιοποίηση κενών λόγω εργαστηριακών μαθημάτων).

Οφείλονται θερμές ευχαριστίες στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας, ιδιαίτερα όμως στα μέλη του διδακτικού προσωπικού που υπό πρωτόγνωρα αντίξοες συνθήκες πραγματοποίησαν σήμερα το μεγαλύτερο μέρος των μαθημάτων, στο Τμήμα Δικτύων για τη συνεχή υποστήριξη και τις άμεσες τεχνικές λύσεις κατά το πρώτο τετράωρο της μετάπτωσης και τους τεχνικούς υπευθύνους Τμημάτων. Οφείλονται επίσης, ευχαριστίες στους φοιτητές και τις φοιτήτριες που με την ιδιαίτερα αυξημένη συμμετοχή τους προσέδωσαν αξία σε αυτό το εγχείρημα. Η

πανεπιστημιακή κοινότητα σήμερα ξεκίνησε να κερδίζει το στοίχημα της συνέχισης της εκπαιδευτικής λειτουργίας εν μέσω της επιδημίας Covid-19, της αναστολής λειτουργίας και της απαγόρευσης της κυκλοφορίας.

Σημειώνεται, ότι σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, στις 20/3 βρίσκονταν εκτός εκπαιδευτικών δομών περισσότεροι από 1.250 εκ. εκπαιδευόμενοι, όλων των τύπων και βαθμίδων εκπαίδευσης σε 124 χώρες, εκ των οποίων περισσότεροι από 200 εκ. εκτιμάται ότι σπουδάζουν σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αν και στις επόμενες ημέρες συνεχιστεί με την ίδια ένταση η προσπάθεια που γίνεται από την πανεπιστημιακή μας κοινότητα, πολύ σύντομα θα έχει επιτευχθεί η συνέχιση των σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Η Επιτροπή μελετά με ιδιαίτερη προσοχή τις προτάσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού, αξιοποιεί την εμπειρία και την τεχνογνωσία που συσσωρεύεται ήδη από την εβδομάδα πιλοτικής εφαρμογής, συνεκτιμά τα προβλήματα που παρουσιάζονται διεθνώς σε παρόμοιες μεταπτώσεις και έως το τέλος της πρώτης εβδομάδας πλήρους μετάπτωσης θα είναι σε θέση να υποβάλλει στα αρμόδια θεσμικά όργανα συγκεκριμένες προτάσεις, συμπληρωματικές ρυθμίσεις και εναλλακτικές λύσεις για την ενίσχυση και την αναβάθμιση του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Η Επιτροπή στην 12^η συνεδρίασή της την Τρίτη 7/4 συνεκτίμησε τα έως τώρα δεδομένα από την εφαρμογή του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και ενημερώνει την κοινότητα του Ιδρύματος για την κατάσταση όπως καταγράφεται αυτή τη στιγμή.

Από τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω των Προέδρων των Τμημάτων, προκύπτει ότι την πρώτη εβδομάδα ποσοστό μεγαλύτερο του 90% των θεωρητικών μαθημάτων, του θεωρητικού μέρους και των προσομοιώσεων των εργαστηριακών μαθημάτων προσφέρθηκε με το σύστημα. Από τα δεδομένα για τη δεύτερη εβδομάδα προκύπτει ότι η μετάπτωση έχει ολοκληρωθεί πλήρως σε ποσοστό μεγαλύτερο του 97% και μικρός αριθμός μαθημάτων σε επίπεδο Ιδρύματος δεν πραγματοποιήθηκε. Συγκεκριμένα από τα 1.384 προγραμματισμένα μαθήματα πραγματοποιήθηκαν 1.347, ενώ αναβλήθηκαν τα 37 για τεχνικούς ή άλλους λόγους.

Σημειώνεται ότι η μετάπτωση στο νέο σύστημα εκπαιδευτικής λειτουργίας βασίστηκε σε ίδια μέσα και πόρους, στην αξιοποίηση της τεχνογνωσίας του ανθρώπινου δυναμικού του Ιδρύματος, στην άμεση δραστηριοποίηση των μελών του διδακτικού προσωπικού και πραγματοποιήθηκε χωρίς καμιά εξωτερική συνδρομή.

Προκειμένου να διερευνηθεί η λειτουργικότητα και ο βαθμός αποδοχής του νέου συστήματος από την φοιτητική κοινότητα, η Επιτροπή διαμόρφωσε ειδικό ερωτηματολόγιο, το οποίο μετά από ανακοινώσεις στο students news συμπληρώθηκε από 3.446 φοιτητές/τριες όλων των Τμημάτων. Από την πρώτη ανάλυση των δεδομένων προκύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Ποσοστό 82,30% θεωρεί ότι το Πανεπιστήμιο έδρασε έγκαιρα για την αποκατάσταση της εκπαιδευτικής λειτουργίας.
- Ποσοστό 77,05% διατυπώνει θετικές κρίσεις σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης από τη χρήση του νέου συστήματος εκπαιδευτικής λειτουργίας.
- Τα τεχνικά προβλήματα κατά την παρακολούθηση των μαθημάτων είναι περιορισμένα, όμως ποσοστό 54,88% αναφέρει ως πολύ βασικό πρόβλημα την έλλειψη συγγραμμάτων.

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης της μετάπτωσης, προκύπτει ότι κατά μέσον όρο σε ημερήσια βάση πραγματοποιούνται περίπου 1.150 ώρες διδασκαλίας καθημερινά με το λογισμικό σύγχρονης εκπαίδευσης, ενώ περισσότεροι από 25.000 φοιτητές συνδέονται καθημερινά στο λογισμικό ασύγχρονης εκπαίδευσης.

Με βάση όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι η κινητοποίηση του συνόλου της πανεπιστημιακής κοινότητας απέδωσε στον μέγιστο δυνατό βαθμό και πλέον η αποκατάσταση της εκπαιδευτικής λειτουργίας είναι γεγονός. Όπως είχε αναφερθεί σε προηγούμενη ανακοίνωση, η Επιτροπή σε μόνιμη βάση παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή και συνεκτιμά στις προτεινόμενες ρυθμίσεις της όλες τις δημιουργικές προτάσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού, αλλά και τις απόψεις της φοιτητικής κοινότητας, για την ενδεχόμενη χρήση και άλλων διαθέσιμων εργαλείων. Ως προς τη συνέχεια της μετάπτωσης, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις περιλαμβάνουν τα εξής:

- Αναβαθμίστηκε η υπηρεσία του λογισμικού σύγχρονης εκπαίδευσης μετά από διαπραγμάτευση με τον πάροχο και ήδη από τα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας η λειτουργία του είναι πολύ σταθερή, δεδομένων και των συνθηκών που επικρατούν διεθνώς στο διαδίκτυο.
- Λύσεις για λογισμικά εικονικών τάξεων θα προταθούν όταν υπάρξει διαβεβαίωση για τη σταθερότητά τους, από τους αντίστοιχους παρόχους με τους οποίους οι διαπραγματεύσεις είναι σε εξέλιξη.

- Όπως, προκύπτει από τα στοιχεία του Τμήματος Δικτύων, κατά μέσον όρο 1.000 περίπου χρήστες την ημέρα χρησιμοποιούν το λογισμικό Microsoft Teams. Προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης αυτού του λογισμικού, ήδη παρέχεται τεχνική υποστήριξη (από την τηλεφωνική γραμμή 7777 και το so@upatras.gr), ενώ έχει δημιουργηθεί και οδηγός χρήσης για διδακτικό προσωπικό και φοιτητές (<https://teams.upatras.gr/>).

Αναλυτικά στοιχεία για όλα τα παραπάνω περιλαμβάνονται στις δύο έως τώρα εκθέσεις απολογισμού της Επιτροπής, οι οποίες είναι διαθέσιμες στον σύνδεσμο: <https://eclass.upatras.gr/courses/EE994/>.

Τα μέλη της Επιτροπής αισθάνονται την υποχρέωση να ευχαριστήσουν τις δομές και τις υπηρεσίες του Ιδρύματος, το σύνολο των μελών του διδακτικού προσωπικού, αλλά και τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που ανταποκρίθηκαν στις απολύτως έκτακτες περιστάσεις, με αποτέλεσμα την πλήρη και επιτυχή μετάπτωση της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί όλες τις παραμέτρους της μετάπτωσης, να ανιχνεύει τα προβλήματα όταν και αν εμφανίζονται, να τα επιλύει σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση ακαδημαϊκές μονάδες και δομές και να ενημερώνει την κοινότητα του Ιδρύματος για όλες τις εξελίξεις.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Η Επιτροπή στην 19^η συνεδρίασή της, την Κυριακή 31.5.2020, εξέτασε τις διαθέσιμες τεχνικές λύσεις για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Αποφάσεων 428/16115/22.5.2020 και 429/16125/22.5.2020 της Συγκλήτου του Ιδρύματος στις οποίες επισημαίνεται ότι:

(α) Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και εξέταση υλοποιείται κατ' εξαίρεση και μόνον για τις υφιστάμενες έκτακτες συνθήκες, και

(β) Για τις ανάγκες παρακολούθησης και απαρέγκλιτης εφαρμογής των εν λόγω μεθόδων αξιολόγησης των εξεταζόμενων φοιτητών για όλα τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων της οικείας Σχολής, υπεύθυνος ορίζεται ο Κοσμήτορας κάθε Σχολής, συνεπικουρούμενος από επιτροπή που ορίζεται σε κάθε Τμήμα αυτής αποτελούμενη από μέλη του Τμήματος και τον αρμόδιο τεχνικό υπεύθυνο. Για τις ανάγκες εφαρμογής των ανωτέρω, οι εν λόγω επιτροπές των Τμημάτων και ο οικείος Κοσμήτορας συνεργάζονται με το Τμήμα Δικτύων και την Επιτροπή για την εκπαιδευτική λειτουργία του Πανεπιστημίου στις συνθήκες της επιδημίας COVID-19 του Ιδρύματος.

Σε εφαρμογή των παραπάνω και μετά από τη συνεκτίμηση των δεδομένων που αφορούν στα τεχνικά και εκπαιδευτικά ζητήματα η Επιτροπή προχώρησε στην υλοποίηση τεχνικών λύσεων και την επέκταση των ήδη υφισταμένων διευθετήσεων, για τη χρήση τρόπων και μέσων που να διασφαλίζουν κατά το δυνατόν τον αδιάβλητο και ενιαίο τρόπο εξέτασης. Συγκεκριμένα:

1. Το Τμήμα Δικτύων προχώρησε στην εγκατάσταση νέας πλατφόρμας Εξ Αποστάσεως Εξετάσεων <https://exams.eclass.upatras.gr/>, η οποία βασίζεται στο γνωστό λογισμικό ανοικτού κώδικα Open Eclass. Η νέα πλατφόρμα έχει εγκατασταθεί σε σύγχρονους εξυπηρετητές με πολλαπλάσια επεξεργαστική ισχύ και με τις τελευταίες διαθέσιμες εκδόσεις λογισμικού. Η δικτυακή αρχιτεκτονική με την οποία υλοποιήθηκε επιτρέπει μεγαλύτερο αριθμό ταυτόχρονα συνδεδεμένων χρηστών και μπορεί να ανταπεξέλθει καλύτερα σε αυξημένα φορτία διακίνησης δεδομένων τα οποία αναμένεται να δημιουργηθούν κατά την μεταφόρτωση αρχείων από τους χρήστες στην πλατφόρμα. Το Τμήμα Δικτύων έχει ήδη δημιουργήσει αυτόματα στη νέα πλατφόρμα τους λογαριασμούς του διδακτικού προσωπικού στο Πανεπιστήμιο Πατρών για το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 ώστε να επιτρέπεται η άμεση είσοδός τους στην πλατφόρμα με τα στοιχεία του ιδρυματικού τους λογαριασμού (Upnet ID). Στην νέα πλατφόρμα ενεργοποιούνται αυτόματα και είναι διαθέσιμα στα μέλη του διδακτικού προσωπικού, για κάθε εξεταζόμενο μάθημα, τα εργαλεία «Ασκήσεις», «Εργασίες», και «Ομάδες Χρηστών» σύμφωνα με τα σενάρια που εγκρίθηκαν από τη Σύγκλητο και περιγράφονται αναλυτικά στο σύνδεσμο <https://sfb.sites.upnet.gr/exams/>. Είναι αναγκαίο να τονιστεί ότι η πλατφόρμα <https://exams.eclass.upatras.gr> σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης eclass (<https://eclass.upatras.gr>), αλλά προτείνεται να αξιοποιηθεί από τα μέλη του διδακτικού προσωπικού ως συμπληρωματικό εργαλείο στις εξ αποστάσεως εξετάσεις κατά την περίοδο των έκτακτων συνθηκών.
2. Πρόκειται να εκδοθεί «Οδικός Χάρτης Διεξαγωγής των Εξ Αποστάσεως Εξετάσεων Εαρινού Εξαμήνου 2019-2020», στον οποίο θα περιλαμβάνονται αναλυτικές οδηγίες για τις διαδικασίες σε επίπεδο Τμημάτων, διδακτικού προσωπικού και φοιτητών, καθώς επίσης και για τα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

3. Έχει προγραμματιστεί η διεξαγωγή διαδικτυακής επιμόρφωσης (webinars) για τις προβλεπόμενες στην Απόφαση της Συγκλήτου *Επιτροπές των Τμημάτων*, τα μέλη των οποίων θα ενημερώσουν αναλυτικά το διδακτικό προσωπικό, ανάλογα με τις προϋποθέσεις και τις συνθήκες εξέτασης στα Τμήματα .

Η έκδοση του Οδικού Χάρτη και η διαδικτυακή επιμόρφωση θα έχουν ολοκληρωθεί έως το τέλος της εβδομάδας. Παρακαλούνται οι Πρόεδροι των Τμημάτων να αποστείλουν έως την Τετάρτη 3.6.2020 στην ηλεκτρονική διεύθυνση (noc@upatras.gr) τα ονοματεπώνυμα και τους λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των μελών των Επιτροπών, προκειμένου να οργανωθεί έγκαιρα η επιμόρφωση.

A10 – 10.06.2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Η Επιτροπή στην 21^η συνεδρίασή της, την Τετάρτη 10.6.2020, συνεκτίμησε τα πρώτα δεδομένα από τη διεξαγωγή των εξετάσεων και κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα.

Το Σάββατο 6.6.2020 πραγματοποιήθηκε το πρώτο διαδικτυακό σεμινάριο (webinar) για τα μέλη των Επιτροπών Τμημάτων. Στο σεμινάριο, που είχε διάρκεια 3.15', συμμετείχαν 59 μέλη. Πέρα των τεχνικών λύσεων παρουσιάστηκαν και καλές πρακτικές αλλά και η αποτίμηση της εφαρμογής των συστημάτων από μέλη του διδακτικού προσωπικού που είχαν ήδη ολοκληρώσει εξετάσεις επί πτυχίω φοιτητών. Τα μέλη των Επιτροπών αρκετών Τμημάτων έχουν ήδη ενημερώσει ή προγραμματίζεται να ενημερώσουν τα μέλη του διδακτικού προσωπικού. Ωστόσο, και με δεδομένο, ότι σταδιακά ξεκινούν οι εξετάσεις σε μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων κρίνεται αναγκαίο να ενημερωθούν όλα τα Τμήματα έως τις αρχές της επόμενης εβδομάδας.

Οι τεχνικές λύσεις που έχουν ήδη υλοποιηθεί, αναβαθμίζονται διαρκώς με βάση αφενός προτάσεις μελών του διδακτικού προσωπικού και αφετέρου βελτιώσεις που είναι διαθέσιμες μέσω του διαπανεπιστημιακού δικτύου GUNET. Σε αρκετά Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών έχουν ήδη διεξαχθεί εξετάσεις, κυρίως επί πτυχίω φοιτητών, με θετικά αποτελέσματα και χωρίς να παρατηρηθούν ιδιαίτερα προβλήματα.

A11 – 16.06.2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ COVID – 19

Η Επιτροπή στην 22^η συνεδρίασή της, την Κυριακή 14.06.2020, συνεκτίμησε τα πρώτα δεδομένα από τη διεξαγωγή των εξετάσεων και κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα.

1. Πρώτη εκτίμηση σεναρίων εξετάσεων

Οι τεχνικές λύσεις που έχουν υλοποιηθεί, αναβαθμίζονται διαρκώς με βάση, αφενός προτάσεις μελών του διδακτικού προσωπικού και αφετέρου βελτιώσεις που είναι διαθέσιμες μέσω του διαπανεπιστημιακού δικτύου GUNET. Σε αρκετά Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών έχουν ήδη διεξαχθεί εξετάσεις, κυρίως επί πτυχίω φοιτητών, χωρίς να παρατηρηθούν ιδιαίτερα προβλήματα.

2. Οδηγίες προς τους διδάσκοντες και τους φοιτητές

Διαρκώς αναβαθμίζονται οι οδηγίες και το ενημερωτικό υλικό σχετικά με τους τρόπους διεξαγωγής των εξετάσεων (<https://sfb.sites.upnet.gr/>), συγκεκριμένα:

- Οδηγίες για τα μέλη του διδακτικού προσωπικού: <https://sfb.sites.upnet.gr/exams/>
- Οδηγίες για τους φοιτητές <https://sfb.sites.upnet.gr/students/>

3. Σεμινάρια ενημέρωσης

Το Σάββατο 6.6.2020 πραγματοποιήθηκε το πρώτο διαδικτυακό σεμινάριο (webinar) για τα μέλη των Επιτροπών Εξετάσεων των Τμημάτων, στο οποίο συμμετείχαν 59 μέλη των Επιτροπών και είχε διάρκεια 3.15'. Πέρα των τεχνικών λύσεων παρουσιάστηκαν και καλές πρακτικές αλλά και η αποτίμηση της

εφαρμογής των συστημάτων από μέλη του διδακτικού προσωπικού που είχαν ήδη ολοκληρώσει εξετάσεις επί πτυχίω φοιτητών. Τα μέλη των Επιτροπών αρκετών Τμημάτων έχουν ήδη ενημερώσει ή προγραμματίζεται να ενημερώσουν τα μέλη του διδακτικού προσωπικού. Ωστόσο, και με δεδομένο ότι αυτή την εβδομάδα ξεκινούν εξετάσεις σε μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων κρίνεται αναγκαίο να ενημερωθούν όλα τα Τμήματα.

Εκ μέρους της Επιτροπής,

Ο Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων
Καθηγητής Νικόλαος Καραμάνος

Π6: Ερωτηματολόγιο ΜΟΔΙΠ

	Ερώτηση ειδικού ερωτηματολογίου εαρινό 2019-2020	Τυπική ερώτηση ερωτηματολογίου εαρινό 2018-2019
1	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τα μαθήματα γενικώς;	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τα μαθήματα γενικώς;
2	Πόσο συχνά παρακολουθήσατε τις εξ αποστάσεως παραδόσεις του συγκεκριμένου μαθήματος;	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τις παραδόσεις του συγκεκριμένου μαθήματος;
3	Πόσο ενδιαφέρον βρίσκετε το περιεχόμενο του μαθήματος;	Πόσο ενδιαφέρον βρίσκετε το περιεχόμενο του μαθήματος;
4	Πόσο χρήσιμο θεωρείτε το μάθημα για την όλη πορεία των σπουδών σας;	Πόσο χρήσιμο θεωρείτε το μάθημα για την όλη πορεία των σπουδών σας;
5	Πόσο σχετίζεται το μάθημα με όσα διδαχθήκατε ή διδάσκεστε σε άλλα μαθήματα;	Πόσο σχετίζεται το μάθημα με όσα διδαχθήκατε ή διδάσκεστε σε άλλα μαθήματα;
6	Θεωρείτε κατάλληλες τις πλατφόρμες τηλεκαίτευσης που χρησιμοποιήθηκαν;	Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι κατάλληλες;
7	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα του περιεχομένου του πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού στο eclass;	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα του περιεχομένου των πανεπιστημιακών σημειώσεων;
8	Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή του πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού του eclass στην κατανόηση των μαθημάτων;	Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή του πρόσθετου υποστηρικτικού υλικού (αν χορηγείται) στην κατανόηση του μαθήματος;
9	Σας εξήγησε ο διδάσκων τη σημασία και τους στόχους του μαθήματος;	Σας εξήγησε ο διδάσκων τη σημασία και τους στόχους του μαθήματος;
10	Ήταν κατανοητός ο διδάσκων στις παραδόσεις του;	Ήταν κατανοητός ο διδάσκων στις παραδόσεις του;
11	Κρίνετε ικανοποιητική την οργάνωση του περιεχομένου και τη συνοχή των παραδόσεων κατά την εξέλιξη των μαθημάτων;	Κρίνετε ικανοποιητική την οργάνωση του περιεχομένου και τη συνοχή των παραδόσεων κατά την εξέλιξη των μαθημάτων;
12	Σας κίνησε το ενδιαφέρον για το μάθημα ο εξ αποστάσεως τρόπος διδασκαλίας;	Σας κίνησε το ενδιαφέρον για το μάθημα ο τρόπος διδασκαλίας;
13	Προσάρμοσε ο διδάσκων τη διδασκαλία του μαθήματος στο επίπεδο γνώσεων των φοιτητών/τριών;	Προσάρμοσε ο διδάσκων τη διδασκαλία του μαθήματος στο επίπεδο γνώσεων των φοιτητών/τριών;
14	Ενθάρρυνε ο διδάσκων του φοιτητές/τριες να διατυπώνουν απόψεις-ερωτήσεις;	Ενθάρρυνε ο διδάσκων του φοιτητές/τριες να διατυπώνουν απόψεις-ερωτήσεις;
15	Ήταν συνεπής η προσέλευση του διδάσκοντα στις εξ αποστάσεως παραδόσεις;	Ήταν συνεπής η προσέλευση του διδάσκοντα στις παραδόσεις;
16	Ανέπτυξε ο διδάσκων τη συνεργασία με τους φοιτητές/τριες;	Ανέπτυξε ο διδάσκων τη συνεργασία με τους φοιτητές/τριες;
17	Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τις ανάγκες του μαθήματος;	Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τις ανάγκες του μαθήματος;
18	Δόθηκαν από τον διδάσκοντα παραδείγματα και επεξηγήσεις για την καλύτερη κατανόηση της ύλης;	Δόθηκαν από τον διδάσκοντα παραδείγματα και επεξηγήσεις για την καλύτερη κατανόηση της ύλης;

19	Σας παρακινεί ο διδάσκων να αξιοποιείτε τις πηγές της γνώσης (ψηφιακές βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά κ.λ.π	Σας παρακινεί ο διδάσκων να αξιοποιείτε τις πηγές της γνώσης (βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, επιστημονικά περιοδικά κ.λ.π
20	Στο μάθημα αυτό εμπλουτίζονται οι γνώσεις σας για το επιστημονικό σας πεδίο;	Στο μάθημα αυτό εμπλουτίζονται οι γνώσεις σας για το επιστημονικό σας πεδίο;
21	Δυσκολεύεστε να αφομοιώσετε την ύλη του μαθήματος;	Δυσκολεύεστε να αφομοιώσετε την ύλη του μαθήματος;
22	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις γνώσεις που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις γνώσεις που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;
23	Θεωρείτε ότι ο ρυθμός εισαγωγής της νέας γνώσης ανταποκρίνεται στις ικανότητές σας;	Θεωρείτε ότι ο ρυθμός εισαγωγής της νέας γνώσης ανταποκρίνεται στις ικανότητές σας;
24	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις δεξιότητες/ικανότητες που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις δεξιότητες/ικανότητες που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;
25	Μάθατε από τη διδασκαλία του μαθήματος να αναζητάτε ηλεκτρονικούς τρόπους τεκμηρίωσης;	Μάθατε από τη διδασκαλία του μαθήματος να αναζητάτε τρόπους τεκμηρίωσης;
26	Σε ποιο βαθμό το μάθημα αυτό πιστεύετε ότι συμβάλλει στην επιστημονική σας συγκρότηση;	Σε ποιο βαθμό το μάθημα αυτό πιστεύετε ότι συμβάλλει στην επιστημονική σας συγκρότηση;